DOI :https://doi.org/10.5281/zenodo.17550498

ମୂଳ ପ୍ରବନ୍ଧ

ଓଡ଼ିଆ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପ ପ୍ରାଥମିକତାର ଅନୁସନ୍ଧାନ

ଚନ୍ଦ୍ରିକାରାଣୀ ପଣ୍ଡା

ସଂକ୍ଷିପ୍ତସାର :

ସମୟ ବଦଳିବା ସହିତ ସାହିତ୍ୟରେ ଯଦି ଗୋଟିଏ ଧାରା ଦୀର୍ଘକାଳ ଧରି ଅବ୍ୟାହତ ଅଥବା ଅପ୍ରତିହତ ରହେ କିମ୍ବା ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଉପେକ୍ଷା କରି ପରମ୍ପରାର ସ୍ରୋତରେ ଭାସିଚାଲେ ଯଦି ସାହିତ୍ୟର କଳାଶିଳ୍ପ ତେବେ ଏହା ଅଭିନବତାର ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟରୁ ବଂଚିତ ହୁଏ। ଏହା ଦ୍ୱାରା ଏକ ବିଶେଷ ଜାତିର ସ୍ୱଷ୍ଟାପଣର ଭବିଷ୍ୟତଟି ହୋଇଉଠେ ଅନିଶ୍ଚିତ, ବିଡ଼ମ୍ବିତ ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ। ତେଣୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହିଁ ଗତିଶୀଳତାର ପ୍ରାଣପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟକୁ ସର୍ବଦା ମୁଖର ରୂପେ ପ୍ରତିପାଦିତ କରିଥାଏ। ତେଣୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏକ ଜାତି ତଥା ଜାତୀୟ ସାହିତ୍ୟ ପାଇଁ ହେଉଛି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଆଶୀର୍ବାଦ। ପ୍ରାଥମିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ଗଳ୍ପକୁ ଦେଖିଲେ ତାହାର ରୂପରେଖ ଯାହା ଥିଲା ସ୍ୱାଧୀନତା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହାର ରୂପରେଖ ବଦଳିଗଲା। ଇଂରେଜ ଶାସନର ପରିଣତି ସ୍ୱରୂପ ନୂତନ ଶିଳ୍ପ ସଭ୍ୟତା, ଜ୍ଞାନବିଜ୍ଞାନ, ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟାର ପରିସୀମା ବୃଦ୍ଧି ଫଳରେ ଏହାର ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରଭାବ ଦେଖାଗଲା କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପରେ। ସ୍ୱାଧୀନତା ପରେ ସାମାଜିକ ଜୀବନ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହେଲା। ନାରୀ, ପୁରୁଷ ଭିତରେ ଥିବା ତାରତମ୍ୟଗତ ସମ୍ପର୍କ ଇତ୍ୟାଦିର ପରିଭାଷା ବଦଳିବାକୁ ଲାଗିଲା। ଅନୁରୂପେ ଇଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷାର ଆରମ୍ଭ ହେଲା, ଯଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶାରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା। ଫଳରେ ସମାଜରେ ନାରୀ ପୁରୁଷ ଉଭୟ ଶିକ୍ଷିତ ହେଲେ। ସମାଜରେ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦରେ ଜୀବନ ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ, ବସ୍ତ୍ର, ବାସଗୃହ ପରି ଶିକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ହୋଇଗଲା ଏକ ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା। ନବଶିକ୍ଷିତମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅନୁରୂପେ ଶିକ୍ଷାକ୍ଷେତ୍ର ବା କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଭୂମିକା ହୋଇଗଲା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ। ସେହିପରି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ପାଲଟିଗଲା ତାରୁଣ୍ୟର ଏକ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ। ସ୍ମୃତି ବିଜଡ଼ିତ ମଣିଷ ନିମନ୍ତେ ପୁଣି ବୟସର ଅପରାହ୍ନରେ ଏହି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ପାଲଟିଗଲା ଏକ ରମଣୀୟ ସ୍ମୃତି ତୀର୍ଥ। ବିଶେଷ କରି ଗାଳ୍ପିକମାନେ ସ୍ପର୍ଶକାତର ଓ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ହୋଇଥିବାରୁ ନିଜର କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଜୀବନର ଅଭୁଲା ସ୍ମୃତିକୁ ସେମାନେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କଲେ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱରଚିତ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପମାନଙ୍କରେ। ଏହାକୁ ଓଡ଼ିଆ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପର ଏକ ଅଭିନବ ଧାରା ଭାବରେ ଅଭିହିତ କରିପାରିବା।

ପ୍ରମୁଖ ଶବ୍ଦାବଳୀ:

ଓଡ଼ିଆ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପ, ଶିଳ୍ପସଭ୍ୟତା, ନବଜାଗରଣ, ଜ୍ଞାନବିଜ୍ଞାନ, ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା, ଶିକ୍ଷା-ଶିକ୍ଷକ-ଶିକ୍ଷାୟତନ, ବିଦ୍ୟାଳୟ, ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, କ୍ୟାମ୍ପସ୍, ଏଜୁକେସ୍ନାଲ ଡ଼ାଇମେନ୍‌ସନ, ନୂତନ ଶୈଳୀ।

ପ୍ରସଙ୍ଗ:

ସୁଦୂର ଅତୀତରୁ କାହାଣୀ କହିବା ଓ ରଚନା କରିବାର ପରମ୍ପରା ପୃଥିବୀର ପ୍ରାୟ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶରେ ତଥା ଭାଷାରେ ରହିଛି।

ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧକୁ ଅନ୍‌ଲାଇନରେ ପଢିବାପାଇଁ ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତୁ

Quick Response Code:

Available online at : https://pracheenews.com/

DOI : https://doi.org/10.5281/zenodo.17550498

Article No - BPP00334

ଯୋଗାଯୋଗ :
ଡ଼କ୍ଟର ଚନ୍ଦ୍ରିକାରାଣୀ ପଣ୍ଡା, ଅଧ୍ୟାପିକା ସୁଶୀଳାବତୀ ସରକାରୀ ମହିଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ,ରାଉରକେଲା,ସେକ୍ଟର-୨
Email : chandrikaranipanda3@gmail.com
ORCID ID : https://orcid.org/0009-0001-6930-2985

This is an open access journal, and articles are distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial Share Alike 4.0 License, which allows others to remix, tweak, and build upon the work non commercially, as long as appropriate credit is given and the new creations are licensed under the identical terms.

For reprints contact: *pracheepatrika@rediffmail.com*

ପ୍ରାପ୍ତି	ସମୀକ୍ଷିତ	ଗୃହୀତ	ପ୍ରକାଶିତ
୪.୦୬.୨୦୨୫	୧୦.୦୭.୨୦୨୫	୨୮.୦୮.୨୦୨୫	୧.୦୯.୨୦୨୫

ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧକୁ କିପରି ଉଦ୍ଧୃତ କରିବେ : ପଣ୍ଡା, ଚନ୍ଦ୍ରିକାରାଣୀ; ୨୦୨୫। ଓଡ଼ିଆ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପ ପ୍ରାଥମିକତାର ଅନୁସନ୍ଧାନ। ବାସ୍ତବତାର ପରିପ୍ରକାଶ ପ୍ରାଚୀ। ଭାଗ :୧୧, ସଂଖ୍ୟା : ଚ; ପୃଷ୍ଠା :୨୦-୩୩।

କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ସମଷ୍ଟି ଚେତନା ସହିତ ଆଧୁନିକ ଯୁଗର ବ୍ୟକ୍ତିବୋଧର ସଂଘାତରୁ । ତେଣୁ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପରେ ବିଶେଷ କରି ଏକ ସମଷ୍ଟିଗତ ବ୍ୟକ୍ତି-ଜିଜ୍ଞାସା ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଲାଭ କଲା । ବିଶ୍ୱସାହିତ୍ୟରେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଇରଭିଂ ହିଁ ପ୍ରଥମେ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖାଇଲେ ଗଦ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ କାହାଣୀକୁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶୈଳୀରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇପାରିବ, ଯାହାର ଥିବ ନିଜସ୍ୱ ନିୟମ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ । କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ନୁହେଁ ପ୍ରଥମେ ସାହିତ୍ୟରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ କଥାକୁ ଆସିଲେ ଆମେ ଦେଖୁ କେବଳ ଓଡ଼ିଆ ନୁହେଁ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ବିଭିନ୍ନ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ତଥା ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟରେ ଏହି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଭିତ୍ତିକରି ସାହିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବାର ନିଦର୍ଶନ ମିଳେ। କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଶବ୍ଦଟିର ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତିଗତ ଅର୍ଥ ହେଉଛି 'campu'। ଏହା ଏକ ଲାଟିନ୍ ଶବ୍ଦ। ଏହା ସର୍ବପ୍ରଥମେ ୧୭୭୪ରେ Princeton university ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା । ଦେଖାଯାଏ ଯଦିଓ ଲାଟିନ୍ ଶବ୍ଦରୁ ଏହି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଶବ୍ଦଟିର ଜନ୍ମଜାତକ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହାଛଡ଼ା ବିଭିନ୍ନ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଭାଷାମାନଙ୍କରେ ଏହି କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ରହିଛି ସାମାନ୍ୟ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଜନିତ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ନାମ । ଯେମିତିକି ଜର୍ମାନ୍‌ରେ 'kamph', ସ୍ୱେଡ଼ନ୍‌ରେ 'kamp', ପର୍ତ୍ତୁଗାଲ୍‌ରେ 'campo', ସ୍ପେନ୍‌ରେ'campo', ରୁଷିଆରେ 'kamayc' ତାଛଡ଼ା ଆର୍ନ୍ତଜାତୀୟ ଧ୍ୱନ୍ୟାଲିପି (IPA) ରେ 'campus'କୁ kaemes/. ଏହିପରି ଭାବରେ ଲେଖାଯାଏ । ଇଂରାଜୀ Wikipedia ଅନୁସାରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ସଂଜ୍ଞା ହେଉଛି "A campus is traditionally the land on which a college or university & related institutions are situated"। ଅର୍ଥାତ୍ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ କହିଲେ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ତଥା ସମଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନକୁ ବିଶେଷ କରି ବୁଝାଏ । ସେହିପରି ଇଂଲିସ୍ Appର ଅଭିଧାନ ଅନୁଯାୟୀ "An institution of higher education and it's ambience" ତେଣୁ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଆକାଂକ୍ଷା ହେଉଛି ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା । ପୁନଶ୍ଚ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ସଂଜ୍ଞା ନିରୂପଣ ବେଳେ ଦେଖୁ Google English free dictionary **ଅନୁସାରେ** "An area of ground or group of buildings belonging to school, college or *university*." ସେହିପରି 'English to ଓଡ଼ିଆ' ଫୋନ୍ ଅଭିଧାନ ଅନୁସାରେ 'campus' ପରିସର, ବିଦ୍ୟାଳୟ, ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ହତା, ବିଦ୍ୟାବିହାର । ଓଡ଼ିଆରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ଗଳ୍ପର କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସଂଜ୍ଞା ନଥିବା ହେତୁ ତେଣୁ ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରୁ ଏହାର ସଂଜ୍ଞା ନିରୂପଣ କରି ଏହାର ଏକ ସୂକ୍ଷ୍ମ ତଥା ସାଙ୍ଗିକ ଦିଗ ପ୍ରତି ଏଠାରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପ:

କୌଣସି ବିଦ୍ୟାଳୟ, ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ କିମ୍ବା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କୁ ନେଇ ଯଦି କୌଣସି ଗଳ୍ପ ରଚନା କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଗଳ୍ପଟିରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରୁଥାଏ ତେବେ ସେହି ଗଳ୍ପଟିକୁ ଆମେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପର ପର୍ଯ୍ୟାୟଭୁକ୍ତ କରିପାରିବା । ଏହି ଧରଣର ଗଳ୍ପରେ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ହେଉଛି 'କ୍ୟାମ୍ପସ୍' ଏହି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ହୋଇପାରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ କିମ୍ବା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର । ଗଳ୍ପ ଉତ୍ପତ୍ତିର ମୁଖ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ଏଠାରେ ହୋଇଥାଏ କ୍ୟାମ୍ପସ୍। ଏହି ଧରଣର ଗଳ୍ପରେ ଗାଳ୍ପିକ ପ୍ରମୁଖ ଚରିତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରୁ । ଯେହେତୁ ଏହି ଗଳ୍ପମାନଙ୍କରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରିଥାଏ। ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହି ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନାମ ଦିଆଯାଇପାରେ 'କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପ'।

'କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପ'ର ସ୍ୱରୂପ:

୧- କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପ ମୁଖ୍ୟତଃ ଯେକୌଣସି ବିଦ୍ୟାଳୟ, ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କିମ୍ବା ସମଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନକୁ ନେଇ ରଚିତ ହୋଇଥାଏ ।

୨- ମୁଖ୍ୟତଃ ଏହି ଧରଣର ଗଳ୍ପମାନଙ୍କରେ ପ୍ରେମ, ବନ୍ଧୁତା, ଖଟି, ମଜା, ମସ୍ତି ଓ ଚପଳାମିର ଚିତ୍ର ଦେଖାଯାଏ ।

୩- ହଷ୍ଟେଲ୍ ଓ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ବାସ୍ତବ ଅନୁଭୂତି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପରେ ରହିଥାଏ ।

୪- କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପରେ ବାସ୍ତବତା ଅଧିକ ଓ କଳ୍ପନାର ପରିମାଣ କମ୍ ଦେଖାଯାଏ ।

୫- କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ଶ୍ରେଣୀୟ ଭାଷାର ପ୍ରୟୋଗ ଦେଖାଯାଏ ।

୬- କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପର ଭାଷାରେ କାବ୍ୟିକତା ଦେଖାଯାଏ ।

୭- ଅନେକ ସମୟରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପରେ ସତ୍ୟ ଘଟଣା ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ ।

୮- କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପରୁ ତତ୍‌କାଳୀନ ଶିକ୍ଷା, ଶିକ୍ଷାବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ଆନ୍ତରିକତା ସମ୍ପର୍କରେ ଜାଣିହୁଏ ।

୯- ବିଶ୍ୱ ଓ ସମାଜର ଏକ ଅଣୁରୂପ ହେଉଛି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପ ।

୧୦- ବ୍ୟକ୍ତିର ବୌଦ୍ଧିକ ବିକାଶର କ୍ଷେତ୍ର ହେଉଛି କ୍ୟାମ୍ପସ୍।

୧୧- ଛାତ୍ର,ଛାତ୍ରୀ, ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷୟତ୍ରୀ, ଅଧ୍ୟାପକ, ଅଧ୍ୟାପିକା, ପ୍ରଧ୍ୟାପକ, ପ୍ରଧ୍ୟାପିକା, ଗବେଷକ, ଗବେଷିକା, ଶ୍ରେଣୀଗୃହ, ଖେଳପଡ଼ିଆ, ପାଠାଗାର, ପାଣିଟାଙ୍କି, କ୍ୟାଣ୍ଟିନ୍, ହଷ୍ଟେଲ୍, ଇତ୍ୟାଦି ହେଉଛି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଅଙ୍ଗ ।

୧୨- କ୍ୟାମ୍ପସ୍ କେବଳ ଶିକ୍ଷା ନୁହେଁ ଜାତୀୟ ରାଜନୀତିର ମଧ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ।

୧୩- କ୍ୟାମ୍ପସ୍ କେବଳ ଶିକ୍ଷାକ୍ଷେତ୍ର ନୁହେଁ ବରଂ ଏକ ସମ୍ଭାବନାର କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟ ଯେଉଁସବୁର ସଫଳ ରୂପାୟନ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଆଧାରିତ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପମାନଙ୍କରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଥାଉ।

କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟତା:

କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପର ସୃଷ୍ଟି ପରଠାରୁ ଏଯାବତ୍ ବିଭିନ୍ନ ନୂତନ ଚିନ୍ତା, ଚେତନା ତଥା ଗତି ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ବୈଚିତ୍ର୍ୟତାକୁ ନେଇ ଆଜି ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ପହଂଚିଛି ଏହି ଅଭିନବ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପର ଧାରା। କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ କାହାଣୀ ମଧ୍ୟ ଗତାନୁଗତିକତାରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇଛି। ଯାହାଫଳରେ ଅନେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପରେ। ପରିବର୍ତ୍ତନର ଧାରା ଭିତରେ ଅନ୍ୟତମ ନୂତନ ଆବିଷ୍କାର ହେଉଛି 'କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପ'। ଏହାର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟତା ହେଉଛି ଏହି ଧରଣରେ ଗଳ୍ପଗୁଡିକ ଘଟଣା ପ୍ରଧାନ। କାରଣ କ୍ୟାମ୍ପସ କୈନ୍ଦ୍ରୀକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଳ୍ପରେ ରହିଥାଏ ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ପର୍କିତ ଅନେକ ଘଟଣା ତଥା ଉପଘଟଣା ଯାହା ଉପରେ କି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପଗୁଡିକ ପର୍ଯ୍ୟବେସିତ ହୋଇଥାଏ। ଏହି ଧରଣରେ ଗଳ୍ପରେ ପରିବେଶ ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଅର୍ଥାତ୍ କୌଣସି ଏକ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ହିଁ ଏହି ଧରଣର ଗଳ୍ପରେ ପ୍ରମୁଖ କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ, ସମୁଦାୟ ଗଳ୍ପଟିର ଭୂମି ଯାହା ଉପରେ ସମଗ୍ର ଗଳ୍ପଟି ଠିଆ ହୋଇଥାଏ। କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପଗୁଡିକର ଚରିତ୍ରମାନେ ମଧ୍ୟ ମୁଖ୍ୟତଃ ! କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଭିତରର। ଏହି ଧରଣର ଗଳ୍ପରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଜୀବନର ବହୁମୁଖୀ ଦିଗ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରାଯାଇଥାଏ। ପ୍ରେମ,ରାଜନୀତି ସମେତ ଏହି ଗଳ୍ପଗୁଡିକରୁ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ପଢୁଥିବା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ତଥା ତରୁଣମାନଙ୍କର ମନୋଭାବ ତଥା ମନସ୍ଥିତି ସମ୍ପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକାଂଶରେ ସୂଚନା ମିଳେ। ଏହି ଧରଣର ଗଳ୍ପରେ ଫ୍ଲାସ୍ ବ୍ୟାକ୍, ବିଭଙ୍ଗନ, ନାଟକୀୟ, ମେଟାଫିକ୍‌ସନ, କାବ୍ୟିକ ଭାଷା, ବର୍ଣ୍ଣନାତ୍ମକ ଶୈଳୀ, ଦୀର୍ଘଶୀର୍ଷକ, ଇତ୍ୟାଦି ଏହି ଧରଣର ଶୈଳୀ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥାଏ। ତେଣୁ ଆମେ କହିପାରିବା ଆଧୁନିକ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପରେ ହେଇ ଆସୁଥିବା ନାନା ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା ଭିତରୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଏକ ନୂତନ ପରୀକ୍ଷା। ଯାହାକି ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀ ତଥା ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନଭିତ୍ତିକ ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରର ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ଏକ ଦିଗ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରେ। ସାହିତ୍ୟରେ ମଣିଷ ଠାରୁ ଗଛ, ଲତା, ଜୀବ, ଜନ୍ତୁ, ପାହାଡ଼, ଝରଣା, ଫୁଲ, ଫଗୁଣ ଇତ୍ୟାଦି କେତେ କେତେ କଥା କାହାଣୀରେ ରୂପାୟିତ ହୋଇଛି। ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଖିଲେ 'କ୍ୟାମ୍ପସ ଗଳ୍ପ' ଗଳ୍ପ ସାହିତ୍ୟର ଏକ ନବଉନ୍ମୋଚିତ ଦିଗ। ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦିଗଠାରୁ ଏହାର ଯଥେଷ୍ଟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ତଥା ମୌଳିକତା ମଧ୍ୟ ରହିଛି।

ଓଡ଼ିଆ 'କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପ' ପ୍ରାଥମିକତାର ଅନୁସନ୍ଧାନ:

ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପଧାରାରେ ଫକୀରମୋହନ ଯେଉଁ ବୀଜ ରୋପଣ କରିଥିଲେ ଆଜି ତାହା ମହାଦ୍ରୁମ। ଅଧୁନା ଗତାନୁଗତିକ ଧାରାରୁ ମୁକୁଳି ଗଦ୍ୟସ୍ରଷ୍ଟାମାନେ ସମାଜ ତଥା ବ୍ୟକ୍ତି ଜୀବନର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶକୁ ନିଜ ସର୍ଜନାର ନମୁନା ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି। ଏହିପରି ଭାବରେ ଦେଖିଲେ ୧୯୬୦ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ କେତେକ ଓଡ଼ିଆ କଥାଶିଳ୍ପୀଙ୍କ ଗଳ୍ପରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ , ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ଚିତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ। ସୁତରାଂ ଓଡ଼ିଆ ଗଦ୍ୟ ସାହିତ୍ୟର ବିକାଶଧାରାରେ ଏକ ନୂତନ ତଥା ଅଭିନବ ରୂପ ଭାବେ 'କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପ' କୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବାରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ। ପରିବର୍ତ୍ତନର ଧାରାରେ କେତେକ କଥାଶିଳ୍ପୀଙ୍କ ଅଜାଣତରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପ୍ରତିଭାତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା। କେତେକ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ଥିବା ସମୟରେ କ୍ୟାମ୍ପସର ସଦ୍ୟ ସଜଳ ଅନୁଭବମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗଳ୍ପ ରଚନା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ବେଳେ ଆଉ କେତେକ କ୍ୟାମ୍ପସ ଛାଡ଼ିବାର ବହୁଦିନ ପରେ କ୍ୟାମ୍ପସର ସ୍ମୃତି ରୋମନ୍ଥନ କରି ଗଳ୍ପ ରଚନା କଲେ। ଅତଏବ, ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପରେ କ୍ୟାମ୍ପସ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଙ୍ଗ ଭାବେ ଅବତରିବା ଆରମ୍ଭ କଲା। ସେହିପରି କେତେକ ଗଳ୍ପରେ ଏହି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ପ୍ରସଙ୍ଗର ଖୁବ୍ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ପ୍ରଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା। ଯେଉଁ ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ଆମେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପର ପର୍ଯ୍ୟାୟଭୁକ୍ତ କରିପାରିବା। ଆମେ କହିପାରିବା ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପର ଏକ ନୂତନ ତଥା ଅଭିନବ ରୂପ ହେଉଛି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପ। ଆମେ କହିପାରିବା କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ହେଉଛି ଏକ ମିନିବିଶ୍ୱ(ଲ୍ମସଭସ ଙ୍କକ୍ଷଲ୍ୟ) ଯାହାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପରିସର ଭିତରେ ସମୁଦାୟ ବିଶ୍ୱକୁ ଦେଖିପାରିବା ଏବଂ ଦେଖାଇପାରିବାର ସୁଯୋଗ ନିହିତ ଥାଏ। ତେଣୁ,କହିପାରିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ତାର କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଜୀବନରେ ଦିନଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ଖୁବ୍ ସ୍ମୃତି ବିଜଡ଼ିତ କାରଣ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ଜଣେ ନିଜ ଭିତରର କଳାକୁ ଯେତେ ମୁକ୍ତ ଓ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ କରିପାରିବ ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ସେପରି କରିପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ସୁଯୋଗ ମଧ୍ୟ ପାଇବ ନାହିଁ। ପାଠ ସହ କଳା, ସାହିତ୍ୟ, ନୃତ୍ୟ, ସଙ୍ଗୀତ, ଚିତ୍ର, ଖେଳକୁଦ, ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଭାର ପରିସ୍ଫୁଟନର କ୍ଷେତ୍ର ହେଉଛି କ୍ୟାମ୍ପସ୍। ଧିରେ ଧିରେ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ସମାଜର ଅଗ୍ରଗତୀ ଫଳରେ ଆବଶ୍ୟକତା ମଧ୍ୟ ତଦନୁରୂପ ବଢ଼ିଚାଲିଛି। ଠିକ୍ ସେହିପରି ଆଧୁନିକ ମଣିଷ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ହୋଇଯାଇଛି ଏକ ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା ତେଣୁ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ସଭିଏଁ ଲୋଡ଼ିଲେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍। ଏହି କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ସଦ୍ୟ ଅନୁଭବ ଓ ଅନୁଭୂତି ଅନେକ କଥାଶିଳ୍ପୀଙ୍କ କଲମରେ ଗଳ୍ପାକାର ପାଇଛି। ପ୍ରାଥମିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଯେଉଁ କେତେଜଣ ଗଦ୍ୟସ୍ରଷ୍ଟାଙ୍କ ଗଳ୍ପରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ଆଦ୍ୟ ଚିହ୍ନ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ସେମାନେ ହେଲେ ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ କର, ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ ପଣ୍ଡା, ରାଜକିଶୋର ରାୟ, ଅଖିଳମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଗୋପାଳ ଛୋଟରାୟ, ମହାପାତ୍ର ନୀଳମଣି ସାହୁ, କିଶୋରୀ ଚରଣ ଦାସ,

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା, ସୁରେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି, ଶାନ୍ତନୁ କୁମାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ, ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଭାନୁ ଶତପଥୀ, ଶ୍ରଦ୍ଧାକର ସୂପକାର, ଯଦୁନାଥ ଦାଶ ମହାପାତ୍ର, ଡ଼କ୍‌ଟର୍ ଗୁରୁପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି, ଶକୁନ୍ତଳା ପଣ୍ଡା, କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ର, ରଜନୀକାନ୍ତ ମହାନ୍ତି, କଇଳାଶ ପଟ୍ଟନାୟକ, ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମହାପାତ୍ର, ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରମୁଖ।

କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପ ଆଲୋଚନା ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଡ଼କ୍ଟର ଆର୍ଯ୍ୟକୁମାର ହର୍ଷବର୍ଦ୍ଧନଙ୍କ ଉକ୍ତିଟି ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ "କଲେଜ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ତାରୁଣ୍ୟର ତିରେ ଚହଲା ମନର ଏକ ଅପାସୋରା କୋରସ୍। ଜୀବନର ମହାର୍ଘ ମୁହୂର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ନିଜ ମର୍ଜିରେ ବଂଚିବାର ଏକ ଅଥକ ପ୍ରୟାସ। କ୍ୟାମ୍ପସ୍ କାହା ମନରେ ଖେଳାଏ ଅଫୁରନ୍ତି ବିନ୍ଦାସ୍ ତ ଆଉ କାହା ମନରେ ଆବୋରି ଆଣେ ହତାଶ। କଲେଜ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଜୀବନ ଯାତ୍ରାରେ ଆଗକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାର ଏକ ନିର୍ଯ୍ୟାସ୍।" (୦୧)

ପ୍ରାଥମିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅଖିଳମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ 'ଚନ୍ଦ୍ର ଅଭିଶାପ' ଗଳ୍ପରେ କଲେଜ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ଚିତ୍ର ସଫଳ ଦେଖାଯାଇଛି। ଗଳ୍ପଟିର ଦୁଇଟି ମୁଖ୍ୟ ଚରିତ୍ର ସୀମାଦ୍ରି ଓ ସରୋଜ ଦୁହେଁ ହେଉଛନ୍ତି ସିଟି କଲେଜ୍‌ରେ ପଢୁଥିବା ସମୟରେ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ଗଢିଉଠିଥିଲା ପ୍ରେମ। କିନ୍ତୁ, ସେ ପ୍ରେମ ସଫଳ ହୋଇପାରି ନାହିଁ। ହଷ୍ଟେଲ୍ ଛାତରୁ ଖସି ପଡ଼ି ସୀମାଦ୍ରିର ଆକସ୍ମିକ ଅପମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଛି। ଗାଳ୍ପିକଙ୍କ ଭାଷାରେ "ଗାର୍ଲସ ହଷ୍ଟେଲ୍ ପଡ଼ିଆରେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ଭିଡ଼ ଜମିଛି। ସୀମାଦ୍ରି ଛାତ ଉପରୁ ପଡ଼ିଯାଇଛି ଅସତର୍କ ହୋଇ। ସରୋଜ ବି ଆସିଛି ସେଠିକି। ସୀମାଦ୍ରିର ମୁଣ୍ଡ ଖପୁରିଟା ଛେଚି ହୋଇଯାଇ ମୁହଁଟା କିପରି ବିକୃତ ଦେଖାଯାଉଛି।"(୦୨) ଏହା ପରେ ଦୀର୍ଘ ଦଶବର୍ଷ ବିତି ଯାଇଛି ସରୋଜ ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ନେଇ ଗାଡିରେ ସେଇବାଟ ଦେଇ ଯାଉଛି ଯେଉଁଠି ଦିନେ ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ବାଲି ଉପରେ ସୀମାଦ୍ରି ସହ ସେ ବିତାଇଥିଲା କେତେ କେତେ ସୁଖଦ ମୁହୂର୍ତ୍ତ, ଆଉ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ସେଇଠି ଅନ୍ତିମ ସଂସ୍କାର ହୋଇଥିଲା ସୀମାଦ୍ରିର। ବହୁ ବର୍ଷ ପରେ ସେଇବାଟ ଦେଇ ଯିବାବେଳେ ସରୋଜର ପୂର୍ବସ୍ମୃତି ସବୁ ସତେଜ ହୋଇ ଉଠିଛନ୍ତି। ପ୍ରକୃତରେ ଗଳ୍ପଟି ସଂଗଠିତ ହୋଇଛି ଦୁଇଟି କଲେଜ ପଢୁଆ ଛାତ୍ର, ଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ନେଇ ଯଦିଓ ଗଳ୍ପଟି ପରେ ଭିନ୍ନ ମୋଡ ନେଇଛି। ସରୋଜ ବିବାହ କରିଛି କିନ୍ତୁ ତା ମନରୁ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଦିନର ପ୍ରେମ, ସୀମାଦ୍ରିର ସ୍ମୃତି ଲିଭିପାରିନାହିଁ। ଗଳ୍ପଟି ବିୟୋଗାନ୍ତକ ହେଲେ ହେଁ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ।

ସେହିପରି ଆଧୁନିକ କଥାସାହିତ୍ୟର ଅନ୍ୟତମ ଯୋଗଜନ୍ମା। ଗାଳ୍ପିକ ରାଜକିଶୋର ରାୟଙ୍କର 'ବ୍ୟାକ୍‌ସିଟ୍' ନାମରେ ରହିଛି ଏକ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପ। ଗଳ୍ପଟି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ଏକ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ କଲେଜ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରୁ। ଗଳ୍ପଟିରେ ରହିଛି ପ୍ରାଇଭେଟ୍ କଲେଜର ବାତାବରଣ। ପ୍ରାଇଭେଟ୍ କଲେଜର ଛାତ୍ର,ଛାତ୍ରୀ ଙ୍କର କୋହଳ ମାନସିକତା। ପାଠ ନପଢ଼ି କପି କରି ବିପାଶ୍ କରିବାର ମନବୃତ୍ତି। ଏହା ସହ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଉଚ୍ଚ ପଦସ୍ଥ ଅଧିକାରୀ ମାନଙ୍କର ରହୁଛି ସକ୍ରିୟ ସହଯୋଗ। ଯାହା ଫଳରେ ପିଲାଙ୍କର ମଧ ଦାବୀ ଯିଏ ନୂଆ କରି କଲେଜକୁ ପ୍ରିନ୍‌ସିପାଲ୍ ଆସିଛନ୍ତି ସେ ମଧ ଏହି ନିୟମକୁ ମାନି ଚଳିବେ। ଘଟଣାଟି ଏହିପରି ଭାବରେ ଘଟିଛି ଇତିହାସର ଜଣେ ତରୁଣ ଅଧ୍ୟାପକ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ କଲେଜଟିକୁ ପ୍ରିନ୍‌ସିପାଲ୍ ଭାବରେ ଆସିଛନ୍ତି ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ କଲେଜରେ ଚାଲୁଥିବା କପି ପ୍ରଥାକୁ ସେ ବିରୋଧ କରିବାରୁ ସେଠାକାର ଛାତ୍ରସଂସଦ ଏବଂ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେ ଚରମ ପତ୍ର ପାଇ କଲେଜ ଛାଡ଼ିଛନ୍ତି। ଛାତ୍ର ସଂଘ ଆସି ପ୍ରିନ୍‌ସିପାଲ୍‌ଙ୍କୁ କହିଛନ୍ତି "ପ୍ରିନ୍‌ସିପାଲ୍ ମୋହଦୟ, ଆମର କପି କରିବା ଅଧିକାରକୁ ଆପଣ ଥରେ ନୁହେଁ, ବାରମ୍ବାର କ୍ଷୁଣ୍ଣ କଲେ ସିପାହୀ ମାନଙ୍କୁ କଲେଜ ହତା ଭିତରକୁ ଆଣି ଆମକୁ ଭୟ ଦେଖାଇ। ଏ ଚାଲାଖି ଆଉ ଚଳିବ ନାହିଁ। ଆମେ ମାନୁଛୁ ବି.ଏ ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ର ହେଲେ ବି ଆମର ଜ୍ଞାନ ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀ ଯାଏଁ। ଆମ ଶିକ୍ଷକ ଆମକୁ ମୂଳରୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇ ଆସିଛନ୍ତି ସେମାନେ ପଢ଼େଇବେ ନାହିଁ ଆମେ ପଢିବୁ ନାହିଁ। ତେବେ ସବୁ ପ୍ରକାର କପି କରିବାକୁ ସୁବିଧା ସେମାନେ ଦେବେ। ଆପଣ ଆସିଲା ପରେ ଏ କଲେଜର ଅନୁସୃତ ପରମ୍ପରା ନଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା।"(୦୩) ଗାଳ୍ପିକ ଶ୍ରୀ ରାୟଙ୍କର ଉକ୍ତ ଗଳ୍ପଟି ମାଧ୍ୟମରେ ପରିଦୃଷ୍ଟ ହୋଇଛି ପ୍ରାଇଭେଟ୍ କଲେଜ ମାନଙ୍କରେ ହେଉଥିବା ଅନୈତିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା। ପ୍ରକୃତରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ହିଁ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଜଣେ ଜଣେ ଉଚିତ ଉତ୍ତରଦାୟଦ ଭାବେ ନିରୂପଣ କରେ। କଥାରେ ତେଣୁ ଅଛି "ଆଜିର ଛାତ୍ର କାଲିର ନାଗରିକ" ତେବେ ଏଭଳି ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯେ ପ୍ରକାରାନ୍ତରେ ଜାତୀୟ ଜୀବନକୁ ବିପଥଗାମୀ କରୁଛି ଏହାର ସଫଳ ନିଦର୍ଶନ ଗଳ୍ପଟିରେ ଦେଖାଯାଏ।

ସେହିପରି ଗାଳ୍ପିକ ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ ପଣ୍ଡାଙ୍କ 'କାମଃ କରୋତି ସର୍ବମ୍' ଗଳ୍ପରେ ଗାଳ୍ପିକ ଯଦିଓ କେଉଁ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର କଥା କହୁଛନ୍ତି ତାହା ଉଲ୍ଲେଖ କରି ନାହାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ହଁ ଗଳ୍ପଟିରୁ ବୁଝା ପଡୁଛି ଯେ ଏଠାରେ କୌଣସି ଏକ କଲେଜ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ରହିଛି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଭୂମିକା। ଗଳ୍ପଟିର ଚରିତ୍ର ଦୁଇଜଣ ହେଲେ କଲେଜରେ ପଢୁଥିବା ଦୁଇଜଣ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ। ଛାତ୍ରୀଟିର ନାମ ଛନ୍ଦା, ଛାତ୍ର ଜଣକ (ମୁଁ) ଭାବେ ଗଳ୍ପଟିରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ। ଦୁଇଜଣଙ୍କ ପ୍ରେମ ସଂଗଠିତ ହୋଇଥିଲା ଲାଇବ୍ରେରୀରୁ। "ଦିନେ କଲେଜ ଲାଇବ୍ରେରୀ ଭିତରକୁ ପଶିଲା ବେଳକୁ ଦେଖିଲି ସେ ବାହାରି ଆସୁଛି। ମତେ ଦେଖି ସେ ଦଶ ସେକେଣ୍ଡ ଅଟକିଗଲା। ଆଖିରେ ତାର କୌତୁକ ଭରା ଆନନ୍ଦ,ଅଧରରେ ଧାରେ କ୍ଷୀଣ ତଥା ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ହସ। ସେ ହସର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ମୋ ମନ ନେଇ ମୁଁ ଯାହା ଅନୁମାନ କଲି, ମତେ ତମେ ଭୁଲି ପାରିବନି।"(୦୪) ଯଦିଓ ପୂର୍ବରୁ

କୌଣସି ଏକ ବିବାହ ଉତ୍ସବରେ ଛାତ୍ରଟିର ଛନ୍ଦା ସହ ସାକ୍ଷାତ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ପ୍ରେମ ଗଢିଉଠିଥିଲା ଲାଇବ୍ରେରୀରୁ, କବିତା ଆଦାନ ପ୍ରଦାନରୁ। ବାସ୍ତବରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ହେଉଛି ଏକ ଏମିତି କ୍ଷେତ୍ର ଯେଉଁଠି ଅଧିକାଂଶ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କର ପ୍ରେମର ଅଙ୍କୁରୋଦ୍‌ଗମ ହୋଇଥାଏ। କିନ୍ତୁ ସବୁ ପ୍ରେମ ବିବାହର ରୂପ ନେଇପାରେ ନାହିଁ। ଯାହା ଉକ୍ତ ଗଳ୍ପଟିରେ ପରିଲକ୍ଷିତ। ଛନ୍ଦା ବିବାହ କରିଛି ଆଉଜଣକୁ ଯାହାଫଳରେ ଦୁହିଁଙ୍କର ପ୍ରେମ ପ୍ରେମରେ ରହିଯାଇଛି।

ଅନେକ ସମୟରେ ଦେଖାଯାଏ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ପଢୁଥିବା କେତେକ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀଙ୍କର ଏହି ଧାରଣା ଥାଏ କି ପାଠ ନପଢ଼ି, ବିନା ପରିଶ୍ରମରେ ପାଶ୍ କରିଯିବା। ପାଠ ନପଢ଼ି କପି କରି ପାଶ୍ କରିବା ତଥା କପି ଯୋଗାଇ ପାଶ୍ କରାଇଦେବା ର ଏକ କଦର୍ଯ୍ୟ ପରମ୍ପରା କେତେକ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ। ଯେଉଁଠି କି ପିଲାମାନେ କେବଳ କପି ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ। ଏହିପରି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ନେଇ ଗାଳ୍ପିକ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଭାନୁ ଶତପଥୀଙ୍କର 'ଅଧ୍ୟାପକ ବ୍ରହ୍ମଦର୍ଶନଙ୍କ କଲେଜ' ଗଳ୍ପଟି ଏଠାରେ ପରିସରଭୁକ୍ତ। ଗଳ୍ପଟିରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ହେଉଛି ଚାରିଥର ପୃଥିବୀ ପରିଭ୍ରମଣ କରିଥିବା ବିଶ୍ୱବିଖ୍ୟାତ ପ୍ରଫେସର ଡ଼କ୍ଟର ବ୍ରହ୍ମଦର୍ଶନଙ୍କ କୋଚିଙ୍ଗ କଲେଜ। ଯେଉଁଠି କି ସ୍କୁଲ ଠାରୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ। ବିଶେଷ କରି ଏହି ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନଟି ବାରମ୍ବାର ଫେଲ୍ ହୋଇଥିବା ତଥା ପରୀକ୍ଷାରେ ପାଶ୍ କରିପାରୁନଥିବା ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ। "ଯଦି କେହି ଛାତ୍ର ପରୀକ୍ଷାରେ ଫେଲ୍ ହୁଏ ତାହାହେଲେ ତାହାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପଇସା ଫେରସ୍ତ ଦିଆଯିବ। ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ସକାଳ ଆଠଟାରୁ ଦଶଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଫେସର ଡ ବ୍ରହ୍ମଦର୍ଶନଙ୍କର ସେକ୍ରେଟାରୀ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱଦର୍ଶନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରନ୍ତୁ........ଇତ୍ୟାଦି।" (୦୫) ଅର୍ଥାତ୍ ଏହିପରି ଶିକ୍ଷାବ୍ୟବସ୍ଥା ଯେ ପ୍ରକାରାନ୍ତରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବା ସହ ସେମାନଙ୍କୁ ବିପଥଗାମୀ କରୁଛି ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହରେ କୁହାଯାଇପାରେ।

ପୁନଶ୍ଚ ଆଉ ଦୁଇଟି ଭାବୋଦ୍ଦୀପକ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପ ହେଉଛି ଗାଳ୍ପିକ ଶ୍ରଦ୍ଧାକର ସୂପକାରଙ୍କର 'ମସ୍ତିଷ୍କ ନର୍ଦ୍ଦମା','ବାୟୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ'। ଏ ଦୁଇଟି ଯାକ ଗଳ୍ପ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌କୁ ନେଇ ରଚିତ। 'ମସ୍ତିଷ୍କ ନର୍ଦ୍ଦମା' ଗଳ୍ପରେ ଯେଉଁ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର କଥା ରହିଛି ତାହା ହେଉଛି ଅଲନ୍ଧା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଭେଷଜ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ। ଏଠାରେ ଶଲ୍ୟ ଚିକିତ୍ସା ବିଭାଗର ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ ପଦ ଖାଲି ଥିବାରୁ ଏହି ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଦେଶ-ବିଦେଶରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଆଯାଇଛି। ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ ପଦ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଛନ୍ତି ଆମେରିକାର ଏକ ବିଖ୍ୟାତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମସ୍ତିଷ୍କ ଶଲ୍ୟ-ଚିକିତ୍ସା ବିଶେଷଜ୍ଞ ରୂପେ କାମ କରୁଥିବା ଡ଼ା.ବି.ଦାସ। ଡ଼ା.ବି.ଦାସଙ୍କୁ ଇନଟରଭିୟୁ ନେବାକୁ ବସିଥିବା ତିନିଜଣ ପ୍ରଫେସର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଜଟିଳ ପ୍ରଶ୍ନ ମାଧ୍ୟମରେ ଡ଼ା.ବି.ଦାସଙ୍କୁ ଆକ୍ରାନ୍ତ କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଅନାୟାସରେ ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଯାଉଥିଲେ। କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି ଡ଼ା.ବି.ଦାସ ଆମେରିକାର ନୁହେଁ ଆସାମର ଲୋକ ସେତେବେଳେ ସେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ ନୁହେଁ ସ୍ୱଳ୍ପ ଦରମାରେ ଅଧ୍ୟାପକ ଭାବେ ରହିବାକୁ କହିଛନ୍ତି। ଉକ୍ତ ଗଳ୍ପଟି ମାଧ୍ୟମରେ ଦେଖାଯାଏ କେବଳ ଶିକ୍ଷା ନୁହେଁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ମାନଙ୍କରେ ଚାକିରୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ କିପରି ପକ୍ଷପାତିତା ହୁଏ। ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା ଥାଇ ମଧ୍ୟ ଡ଼ା.ବି.ଦାସଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ୟ ତଥା ଦାବୀ ଥିବା ପଦବୀ ମିଳୁନାହିଁ ତା ଠାରୁ ନିମ୍ନ ପଦବୀ ଦିଆଯାଉଛି। ଏଠାରେ ପ୍ରଫେସର ମାନଙ୍କର ଜାତିଆଣା ମନବୃତ୍ତି ପାଇଁ ସେମାନେ ଡ଼ା.ବି.ଦାସଙ୍କୁ ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ ପଦବୀ ଦେବାକୁ କୁଣ୍ଠିତ ହେଉଛନ୍ତି। ଏହା ପରେ ଅଧ୍ୟାପକ ପଦବୀରେ ଡ଼ା.ବି.ଦାସ ନରହି ଆମେରିକା ଫେରି ଯାଇଛନ୍ତି ଓ ସେଠାରେ ନିଜର ନାମକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ଡ଼.ଡ଼ସ (DAWCE) ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ସହିତ ନିଜର ଦାଢିକୁ ମଧ୍ୟ ବଢାଇଛନ୍ତି ଓ ଏକବର୍ଷ ପରେ ପୁଣି ସେ ଅଲନ୍ଧା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ ପଦବୀ ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ ଦେଇଛନ୍ତି। ଏଥର ତାଙ୍କର ବିଲାତି ନାମ ଦେଖି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ନିଃସନ୍ଦେହରେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ ଭାବେ ମନୋନୀତ କରିଛନ୍ତି।

ପୁନଶ୍ଚ ଗାଳ୍ପିକ ସୂପକାର 'ବାୟୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ' ଗଳ୍ପରେ ଆମ ଦେଶର ଶିକ୍ଷାକୁ ଆହୁରି ସହଜୀକରଣ କରିବା ପାଇଁ ବାୟୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ କରିବା ସମ୍ପର୍କରେ କହିଛନ୍ତି। "ଆକାଶବାଣୀରେ ହିନ୍ଦୀଶିକ୍ଷା, ସଙ୍ଗୀତଶିକ୍ଷା, କୃଷିଶିକ୍ଷା, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅପୂର୍ବ ସଫଳତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଭାରତବର୍ଷରେ ସର୍ବଭାରତୀୟ ସ୍ତରରେ ଏକ ବାୟୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ (ଇସକ୍ବ ଟଭସଙ୍ଖରକ୍ବଶ୍ୱସସ୍ଟଚ୍ଚ) ସ୍ଥାପନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି। ଏ ଦେଶରେ ଶିକ୍ଷା ଯେପରି ଧୀରେ ଧୀରେ ବାଷ୍ପୀୟ ଆକାର ଧାରଣ କରୁଛି, ଏଥିରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଦରକାର ପଡ଼ିବ ନାହିଁ।"(୬) ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରସଙ୍ଗ ରହିଛି ଗଳ୍ପଟିରେ ଯଥା:- ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ପରିସର ସୀମାବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବାରୁ କିପରି ଉପକୁଳପତିମାନଙ୍କୁ ଘେରାଉ କରୁଛନ୍ତି ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ, ଯାନବାହନ ପୋଡ଼ା ଯାଉଛି, କୁଳସଚିବ ଏବଂ ପରୀକ୍ଷକମାନେ କିପରି ପ୍ରହାର ଖାଉଛନ୍ତି, ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ଅନାଗ୍ରହ, ଅଧ୍ୟାପନାର ଅପବ୍ୟୟ, ଶ୍ରେଣୀରେ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କର ଅନିୟମିତତା ଇତ୍ୟାଦି ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟାରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ବାୟୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏବଂ ଆକାଶବାଣୀ ପରି ଶିକ୍ଷା ପ୍ରସାରିତ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ପର୍କରେ ଗାଳ୍ପିକ କହିଛନ୍ତି।

ସେହିପରି କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ଛାତ୍ର ରାଜନୀତିରେ ତଥା ଛାତ୍ର

ଅନ୍ଦୋଳନର ଥାଏ ଏକ ବିଶେଷ ଭୂମିକା। ଏହି ଛାତ୍ର ରାଜନୀତିକୁ ନେଇ ଗାଳ୍ପିକ ଯଦୁନାଥ ଦାଶ ମହାପାତ୍ରଙ୍କର ରହିଛି 'ଅଂଧ ଶାସନ' ନାମରେ ଏକ ଗଳ୍ପ। ଗଳ୍ପର ମୁଖ୍ୟ ଚରିତ୍ର ଜଣେ ଛାତ୍ର ନେତା ଯିଏ କି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଛାଡ଼ିବାର ପାଂଚବର୍ଷ ପରେ ବି ମନେପକାଉଛି କଲେଜର ରାଜନୀତି, ସ୍ଲୋଗାନ୍, ଆନ୍ଦୋଳନ ଇତ୍ୟାଦି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ସମ୍ପର୍କିତ ଅନୁଭୂତିଗୁଡ଼ିକୁ। "ପାଂଚ ବର୍ଷ ତଳେ ମୁଁ ସେଇ କଲେଜର ଛାତ୍ର ଥିଲି। ଖାଲି ଯେ, ଛାତ୍ରଥିଲି ତା'ନୁହେଁ, ଛାତ୍ରନେତା ଥିଲି। ପା ବର୍ଷ ତଳେ ସେହି କଲେଜର ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କ ବଦଳିକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ଯେଉଁ ଅନ୍ଦୋଳନ ହୋଇଥିଲା ଓ ଯେଉଁଥିରେ ପୋଲିସ୍ ଗୁଳିରେ ଦୁଇଜଣ ଛାତ୍ର ପ୍ରାଣବଳି ଦେଇଥିଲେ ସେହି ଅନ୍ଦୋଳନର ନେତୃତ୍ୱ ଯେଉଁ ଛାତ୍ରମାନେ ନେଇଥିଲେ, ମୁଁ ଥିଲି ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ।"(୦୭) ଗଳ୍ପଟି ଆତ୍ମକଥନ ଶୈଳୀରେ ରଚିତ। ଛାତ୍ର ଜଣଙ୍କ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ଥିବା ସମୟରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ଥିବା ସମୟରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ରାଜନୀତିରେ କ୍ୟାପ୍‌ଟେନ୍ ଉପାଧି ପାଇଥିଲା, ଏହା ସହ ବିଭିନ୍ନ ଅନ୍ଦୋଳନ ମାନଙ୍କରେ ଯୋଗଦେଉଥିଲା ଏହି ସବୁ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଦିନର ସ୍ମୃତି ରୋମନ୍ଥିତ ହେଉଛି ଛାତ୍ରଟିର ଯେତେବେଳେ ସେ ସେହି କଲେଜରେ ହେଉଥିବା ଏକ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଦମନ କରିବାକୁ ପୋଲିସ୍ ହିସାବରେ ଯାଇଛି। ପରମ୍ପରାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିବା ଯେପରି ସମୟୋପଯୋଗୀ, ସେହିପରି ପରମ୍ପରାକୁ ନବୀକରଣ କରି ସାହିତ୍ୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଲେଖକର ଧର୍ମ। ସାହିତ୍ୟ ଯେହେତୁ ସମୟ ସହିତ ଗତି କରେ ତେଣୁ ସାହିତ୍ୟରେ ନୂତନତା ଅଭିନନ୍ଦନୀୟ। ଅନୁରୂପ ଭାବରେ ଦେଖିଲେ ଜାଣିପାରିବା କିଛି କିଛି କାଳଖଣ୍ଡରେ ସାହିତ୍ୟରେ ଏକ ବିଶେଷ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖାଯାଇଛି ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପଧାରା ହେଉଛି ଅନ୍ୟତମ। ଏହି ସମୟରେ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଯେହେତୁ ଏକ ମୌଳିକ ଆଙ୍ଗୀକ ଭାବେ ଗଳ୍ପମାନଙ୍କରେ ପ୍ରତିଭାତ ହୋଇଛି। ସେ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହି ସମୟର ଗଳ୍ପମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷାକ୍ଷେତ୍ର ବା କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗୁଡ଼ିକର ରହିଛି ଏକ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଭୂମିକା। କ୍ୟାମ୍ପସ୍ କେବଳ ପରିବେଶ, ପରିବେଷ୍ଟନୀ, ଗଛଲତା, କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର କୋଠାବାଡ଼ି କି ଶ୍ରେଣୀଗୃହ ନୁହେଁ ଏହା ସହ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ଜୀବନଶୈଳୀ, ନିତ୍ୟ ନୈମିତିକ ଘଟଣାରାଜି ଇତ୍ୟାଦି ମଧ୍ୟ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ଗୋଟେ ଗୋଟେ ବିଶେଷ ଅଙ୍ଗ। ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ସଂଜ୍ଞା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ।

ଏହିପରି ଭାବରେ ଦେଖିଲେ ଆମେ ଜାଣି ପାରିବା ଆଧୁନିକ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ର୍‍ୟାଗିଙ୍ଗ୍ ହେଉଛି ଏକ କଦର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଥା ଅର୍ଥାତ୍ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ମାନଙ୍କରେ ପୁରୁଣା ଛାତ୍ର ମାନେ ନୂଆ ଛାତ୍ର ମାନଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ଦେଖାଇବା। ଏହାର ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ନମୁନା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ଗାଳ୍ପିକ ଡକ୍ଟର ଗୁରୁପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତିଙ୍କ 'ର୍‍ୟାଗିଙ୍ଗ୍' ଗଳ୍ପରେ। ଗଳ୍ପର ମୁଖ୍ୟ ଚରିତ୍ର ଦୀପୁ ଓରଫ୍ ଦୀପକ୍ ମହାପାତ୍ର ଯିଏ କି ଖଡ଼ଗପୁର ଆଇ.ଆଇ.ଟି ର ଛାତ୍ର। ମାଟ୍ରିକ୍ ପରୀକ୍ଷାରେ ପ୍ରଥମ ଦଶଜଣରେ ସପ୍ତମ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଥିଲା। ଆଇ.ଏସ୍.ସି ରେ ପ୍ରଥମ। ପ୍ରଥମ କରି ଦୀପୁ ଆଇ.ଆଇ.ଟି ଯିବା ବେଳେ, ବାପା ବିନୟ ମହାପାତ୍ର ଓ ମାଆ ନିରୂପମା ନିଜ କାର୍‌ରେ ନେଇ ତାକୁ ଛାଡ଼ି ଆସିଥିଲେ। ହଷ୍ଟେଲ୍ ରେ ରହିଲେ ବି ଦୀପୁର ଘର କଥା ଖୁବ୍ ମନେପଡୁଥିଲା। ଦୀପୁ ପାଇଁ ସବୁଠାରୁ ଯାହା କଷ୍ଟଦାୟକ ଥିଲା ହଷ୍ଟେଲ୍‌ର ର୍‍ୟାଗିଙ୍ଗ୍। ଦୀପୁ ଏକ୍‌ରାଇଟିଆ ସ୍ୱାଭାବର ହୋଇଥିବାରୁ ଏ ସବୁ ତା ପକ୍ଷରେ ସହିବା କଷ୍ଟକର ଥିଲା। "ସେଦିନ ମାଥ୍ କ୍ଲାସ୍‌ରୁ ପଦାକୁ ଆସିବା ମାତ୍ରେ ପଛରୁ ଜଣେ କିଏ ତାକୁ ଡ଼ାକିଲା, ହେ ପିଲା! ନଶୁଣିଲା ପରି ସେ ଚାଲି ଆସୁ ଆସୁ ଦୁଇ ଜଣ ଉପର ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ର ବୁଲିପଡ଼ି ତା ବାଟ ଓଗାଳିଲେ। କିରେ କ'ଣ ଖାତିର ପଡୁନି? ଡାକିଲେ ଚାଲିଯାଉଛୁ କ'ଣ? ଦୀପକ୍ ନୀରବ ରହିଲା- ଖୁବ୍ ରାଗିଯାଇଥାଏ ସେ। ତା ଭିତରୁ ଜଣେ କହିଲା-ଏଇନା ବେଳନାହିଁ ତୋ ସାଙ୍ଗେ ମୁକାବିଲା କରିବା ପାଇଁ। ତୁ ଆଜି ଦୁଇ ନମ୍ବର ହଷ୍ଟେଲ୍‌ର ୪୧ ନମ୍ବର ରୁମ୍‌କୁ ସନ୍ଧ୍ୟାପରେ ଆସିବୁ।" (୦୮) ଏହିପରି ବାରମ୍ବାର ର୍‍ୟାଗିଙ୍ଗ୍‌ରେ ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଛି ଦୀପୁ। କେତେବେଳେ ଛେଳିପରି ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିବା, କେତେବେଳେ ଚୁନକାଳି ଲଗାଇ ହଷ୍ଟେଲ୍‌ରେ ବୁଲାଇବା ତ କେତେବେଳେ ମୁହଁକୁ ଛେପ ଫୋପାଡିବା ଇତ୍ୟାଦି। ଏହିପରି ବାରମ୍ବାର ର୍‍ୟାଗିଙ୍ଗରେ ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ଶେଷରେ ଉପର ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାଙ୍କ ଅତ୍ୟାଚାର ସହି ନପାରି ଦୀପୁ ଟ୍ରେନ ଲାଇନ୍‌ରେ ଶୋଇ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଛି। ଅତଏବ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଏମିତି ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ଯେଉଁଠି ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀଙ୍କର ଭବିଷ୍ୟତ ଗଢାଯାଏ କୁହାଯାଏ। କୁହାଯାଏ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ହେଉଛି ମଣିଷ ତିଆରି କାରଖାନା କିନ୍ତୁ ଏ ପ୍ରକାର ଅମାନବୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯେ ଦୀପୁ ଭଳି କେତେ କେତେ ନିରୀହ ମେଧାବୀ ଛାତ୍ରଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତ ନଷ୍ଟ କରିବା ସହ ସେମାନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଦାୟୀ ହେଉଛି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଏହାର ଜ୍ୱଳନ୍ତ ନମୁନା ଭାବେ ଆମେ ଏହି 'ର୍‍ୟାଗିଙ୍ଗ୍' ଗଳ୍ପଟିକୁ ନେଇ ପାରିବା।

କୁହାଯାଏ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ହେଉଛି ଏମିତି ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ଯେଉଁଠି କି ବିଶ୍ୱର ଏକ ଅଣୁରୂପ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ। ବିଭିନ୍ନ ସଂସ୍କୃତି,ପରମ୍ପରା,ଲୋକାଚାର ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ପର୍କରେ ଆମକୁ ବିଶେଷ ପରିଚୟ ମିଳେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରୁ। ଗବେଷଣା ମାଧ୍ୟମରେ ମଧ୍ୟ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ମାନେ ବିଭିନ୍ନ ନୂତନତ୍ୱର ଆବିଷ୍କାର କରିଥାନ୍ତି। ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଡକ୍ଟର ଗୁରୁପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ର କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌କୁ ଭିତ୍ତିକରି ରହିଛି ଆଉ ଏକ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପ 'ମୃତ୍ୟୁପଥର ଯାତ୍ରୀ'। ଗଳ୍ପର ମୁଖ୍ୟ ଚରିତ୍ର ଆମେରିକାର ସାଉଥ୍ ଡ଼ାକୋଟା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ର। ଯିଏ କି ଜଣେ ଭାରତୀୟ ନାଗରିକ। ଆମେରିକାରେ

ପାଠପଢ଼ି ଫେରିବାର ଉଣେଇଶ ବର୍ଷପରେ ଯାହାର ମନେପଡୁଛି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କ୍ୟାମ୍ପସ୍,ଗବେଷଣା କରିବା ସମୟର ଅନୁଭୂତି ଇତ୍ୟାଦି ସ୍ମରଣୀୟ ସ୍ମୃତି। ଆମେରିକାରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳୀନ ଛୁଟିରେ ମ୍ନ ଆଗାମୀ ବର୍ଷର ପଢ଼ା ଖର୍ଚ୍ଚ ଯୋଗାଡ଼ କରିବା ପାଇଁ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ମାନେ ଛାତ୍ରାବାସ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଯାଆନ୍ତି କାମଧନ୍ଦା କରିବା ପାଇଁ। ସେଠାରେ ଡ଼ାନି ନାମକ ଜଣେ ରସାୟନ ଛାତ୍ର ସହ ପରିଚୟ ହୋଇଛି ଭାରତୀୟ ଯୁବକଙ୍କର। "ଡ଼ାନି ହେଉଛି ଜଣେ ରସାୟନ ଛାତ୍ର। ବି.ଏସ୍.ସି ପଢୁଥାଏ। କ୍ଲାସ୍ ନଥିବା ବେଳେ ମୋ ଗବେଷଣାଗାରକୁ ଆସି କାମକରେ। ପରୀକ୍ଷାଧୀନ ଜୀବଜନ୍ତୁ ମାନଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦିଏ। କାଚ ଜିନିଷ ସବୁ ଧୁଆ ଧୋଇ କରେ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗବେଷଣାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦରକାର ଅନୁଯାୟୀ ସାହାର୍ଯ୍ୟ କରେ। ଘଂଟାଓ୍ୱାର୍ କାମରେ ସେ ମଜୁରୀ ପାଏ।" (୦୯) ଡ଼ାନି ସହ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରୁ ପରିଚୟ। ତାପରେ ଭାରତୀୟ ଯୁବକ ଜଣକ ନିଜର ଭାରତୀୟ ବନ୍ଧୁ ନାରାୟନ ଏବଂ ଡ଼ାନିଙ୍କ ସହ ଚିକାଗୋ ଯାଇଛନ୍ତି। ଡ଼ାନିର ପରାମର୍ଶ କ୍ରମେ ଆମେରିକାର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନ ବୁଲିଛନ୍ତି ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଯାହା ସବୁଠୁ ଆକର୍ଷଣୀୟ ସ୍ଥାନ ଥିଲା ତାହା ହେଉଛି ଆମେରିକାର କଂଶେଇଶାଳ। ଗବେଷଣାର ଆବଶ୍ୟକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନ ବୁଲିଛନ୍ତି ତଥା ବିଭିନ୍ନ ନୂତନ ଅନୁଭୂତି ସାଉଁଟିଛନ୍ତି ଭାରତୀୟ ଯୁବକ। ଯାହାକି ତାଙ୍କର ବହୁବର୍ଷ ପରେ ମନେପଡୁଛି। ତେଣୁ ଯାହା ଜଣାଯାଏ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟତୀତ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର ସାମଗ୍ରିକ ବିକାଶ ମଧ୍ୟ ସମାହିତ ହୋଇଥାଏ। ଯାହା ଫଳରେ ବିଭିନ୍ନ ସଂସ୍କୃତି ତଥା ପରମ୍ପରା ସହିତ ମଧ୍ୟ ସେ ପରିଚିତ ହୋଇଥାଏ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରୁ।

ଅତଏବ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ କହିଲେ କେବଳ ଏକ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ନୁହେଁ ବରଂ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ଛାତ୍ର, ଛାତ୍ରୀ, ପରିବେଶ, ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷୟତ୍ରୀ, ଅଧ୍ୟାପକ, ଅଧ୍ୟାପିକା, ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ, ପ୍ରାଧ୍ୟାପିକା, ଗବେଷକ, ଗବେଷିକା ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କ ଠାରୁ ନେଇ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ଖେଳପଡ଼ିଆ, ଗବେଷଣାଗାର, ପାଠାଗାର ସମେତ କିରାନୀ ତଥା ଅଧସ୍ତନ କର୍ମଚାରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ସମସ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ଗୋଟେ ଗୋଟେ ଅଂଶ। ତେଣୁ ଏ ସମସ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପର ଗୋଟେ ଗୋଟେ ଅଙ୍ଗ।

ଏହିପରି ଭାବରେ ଆମେ ଦେଖିବା କଥାଶିଳ୍ପୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରାଙ୍କ 'ମଧ୍ୟାହ୍ନର ଛାଇ' କଲିକତାର କୌଣସି ଏକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ସମ୍ପର୍କିତ। ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଟିରେ ତିନିଦିନିଆ ଅଧିବେଶନରେ ଯୋଗଦେବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରୁ ଅଧ୍ୟାପକ ଅଧ୍ୟାପିକାମାନେ ଆସିଛନ୍ତି। ସେଇମାନଙ୍କର କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଦିନର ସ୍ମୃତିକୁ ନେଇ ଗଳ୍ପଟି ପରିକଳ୍ପିତ। ଅଧିବେଶନରେ ଯୋଗଦେବା ପାଇଁ ରେବା କପୁର ଆସିଛନ୍ତି। ରେବା କପୁର ଏକଦା ଅଧିବେଶନ ଚାଲିଥିବା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରୀ ଥିଲେ ଓ ସେ ସମୟରେ ତାଙ୍କର ଘନିଷ୍ଠତା ଗଢିଉଠିଥିଲା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ର ମିଃ ଦାସଙ୍କ ସହ। ହେଲେ ରେବା କପୁରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ମିଃ ଦାସ କେବଳ ଥିଲେ ଜଣେ ମେଧାବୀ ଛାତ୍ର କିନ୍ତୁ ମିଃ ଦାସଙ୍କ ଠାରେ ପୁରୁଷତ୍ୱର ଅଭାବ ଅଛି ବୋଲି ଭାବି ରେବା କପୁର ତାଙ୍କୁ ବିବାହ କରିବା କଥା ଭାବିପାରିନଥିଲେ। ମିଃ ଦାସଙ୍କୁ ବହୁ ବର୍ଷ ପରେ ରେବା କପୁର ଯେତେବେଳେ ସେହି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏକ ଅଧିବେଶନରେ ଦେଖିଛନ୍ତି ଓ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ସନ୍ତାନ ଅଛି। ମିଃ ଦାସଙ୍କ ସହ ମଧ୍ୟ ସେ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇଛନ୍ତି। ମିଃ ଦାସ ବିବାହିତ ଜାଣି ସାରିବା ପରେ ରେବା କପୁର ଖୁବ୍ କଷ୍ଟ ପାଇଛନ୍ତି। ଅତୀତରେ ମିଃ ଦାସଙ୍କର ପୁରୁଷତ୍ୱ ସମ୍ପର୍କରେ ତାଙ୍କର ଧାରଣା ଓ ତାଙ୍କୁ ବିବାହ କରିପାରିନଥିବା ଦୁଃଖ ତାଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଘାରି ଯାଇଛି। ସୁତରାଂ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ କେବଳ ଶିକ୍ଷାର ନୁହେଁ ଆଦ୍ୟ ଯୌବନରେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ପ୍ରେମର ସ୍ଫୁରଣ ମଧ୍ୟ ଘଟିଥାଏ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରୁ। ଯାହା କେବେହେଲେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନସପଟରୁ ମଉଳେନା। ଯାହାର ନମୁନା ଆମେ ଉକ୍ତ ଗଳ୍ପଟିରୁ ପାଇଥାଉ।

କ୍ୟାମ୍ପସ୍ କେବଳ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦିଏନି ବରଂ ତାରୁଣ୍ୟର ଛଳ ଛଳ ଦିନମାନଙ୍କର ଆବେଗଭରା ମୁହୂର୍ତ୍ତର ଏକ ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡ଼ ହେଉଛି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଦିନର ସ୍ମୃତି। ଯାହାକୁ ଓଲଟାଇଲେ ଦେଖାଯାଏ ଫର୍ଦ୍ଦ ଫର୍ଦ୍ଦ ତରଳ ଆବେଗ ଓ ଅନୁଭବ। ତେଣୁ ଏ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଦିନ ତଥା କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ଘଟିଥିବା ଘଟଣାମାନ ଖୁବ୍ ଅଭୁଲା ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ। ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଖିଲେ କଥାଶିଳ୍ପୀ ଜଗଦୀଶ ମହାନ୍ତିଙ୍କର 'ଏ ଏକ ବିଷାଦଖେଳ' ଗଳ୍ପରେ ଗଳ୍ପ ନାୟକ ସଞ୍ଜୟ ଯିଏ କି ରେଭେନ୍‌ସା କଲେଜର ପ୍ରାକ୍ତନ ଛାତ୍ର। ରେଭେନ୍‌ସା କଲେଜ ତଥା ହଷ୍ଟେଲ୍ ଛାଡ଼ିବା ପରେ ଯାହାର ମନେପଡୁଛି କ୍ୟାମ୍ପସ୍, କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ପ୍ରେମ, କବିତା ଲେଖା, କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର କବିତା ଲେଖା, କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ସାହିତ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚା, ସବୁପରେ ମନେପଡୁଛି ପ୍ରେମିକା ଗୌତମୀ। ଯାହା'ଳରେ ସେ ବେଲପାହାଡ଼ରୁ ଚାକିର ଛାଡ଼ି ଧାଇଁ ଆସିଛି କଟକକୁ। ଆଉ ଫେରି ଆସି ଦେଖିଛି ବଦଳି ଯାଇଛି ସମୟ ତା ସହିତ କଟକ ଏବଂ ରେଭେନ୍‌ସା କଲେଜ। "କେତେ ସ୍ମୃତିଘେରା ଏଇ ନାଲି କୋଠା ସବୁ। କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ଗୋପବନ୍ଧୁ, ଅରୁଣ, ଜୟସିହଂ ? ସମସ୍ତେ କଟକରୁ ଦୂରେଇ ଯାଇଛନ୍ତି ନିଜ ନିଜର ମାଟି ଖୋଜି-ଯା ଉପରେ ପାଦଦେଇ ସେମାନେ ଠିଆହେଇ ପାରିବେ। ଆଉ ତମେ, ପାଦତଳର, ମାଟି ଛାଡ଼ି ଧାଇଁ ଆସିଛ କଟକକୁ, ଠିଆହେବା ପାଇଁ ସ୍ୱାଧିନ ହେଇ,କବିତା ପାଇଁ ବଂଚିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ?"(୧୦)

ଅର୍ଥାତ୍ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଏମିତି ଏକ ଦାଗ ଛାଡ଼ି ଯାଏ ହୃଦୟରେ ଯାହା କେବେ ଲିଭିବାର ନୁହେଁ। ଯାହା ସଞ୍ଜୟ ଅନୁଭବିଛି ଆଉ

ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ଧାଇଁ ଆସିଛି କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌କୁ କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖର କଥା କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଛାତିରୁ କିନ୍ତୁ ଲିଭିଯାଇଛି ସଞ୍ଜୟର ପାଦଚିହ୍ନ। କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ଖାଲି ଭଳିକି ଭଳି ନୂଆ ମୁହଁ। ପୁରୁଣାର ଚିହ୍ନ ସତେକି ଲିଭିଯାଇଛି କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରୁ କିନ୍ତୁ ସଞ୍ଜୟ ଛାତିରୁ ଲିଭିପାରିନାହିଁ କ୍ୟାମ୍ପସ ଦିନର ଅଭୁଲା ସ୍ମୃତି।

କେତେକ ଗଳ୍ପ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଏକ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌କୁ ନେଇ ଗଢିଉଠିଥିବା ସ୍ଥଳେ ଆଉ କେତେକ ଗଳ୍ପରେ ପ୍ରସଙ୍ଗ କ୍ରମେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ଚିତ୍ର ଦେଖାଯାଇଛି। କେତେକ ଗଳ୍ପରେ ମଧ୍ୟ ଗଳ୍ପ ସ୍ରଷ୍ଟା ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷୀୟ ଶୈଳୀରେ(ମୁଁ) ଭାବେ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ନିଜର ଅତୀତ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଦିନର କଥା ଉପସ୍ଥାପିତ କରିଥାଏ। ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ କଥାଶିଳ୍ପୀ କିଶୋରୀ ଚରଣଙ୍କ 'ଧରାଶାୟୀ' ଗଳ୍ପଟି ଆଲୋଚ୍ୟ। ଗଳ୍ପର ଦୁଇ ଚରିତ୍ର ଅକ୍ଷୟ-ଅଜୟ ଖୁବ୍ ଘନିଷ୍ଠ ବନ୍ଧୁ ଏକଦା କଲେଜ ଛାଡ଼ିବାର ବହୁଦିନ ପରେ ସାକ୍ଷାତ ହୋଇଛନ୍ତି ଆଉ ଉଭୟଙ୍କର ପରସ୍ପରକୁ ଦେଖି ପରସ୍ପରଙ୍କର ସ୍ମୃତି ଉଜ୍ଜୀବିତ ହୋଇ ଉଠିଛି। ଅଜୟ କହୁଛି "କଲେଜରେ ପଢିବା ବେଳେ ଆମେ ବି ଝିଅମାନଙ୍କୁ ଅନଉଥିଲୁ। ହେଲେ ଦୂରରେ ଥାଇ। ସିଟି ମାରୁ ନଥିଲୁ। ଅଶ୍ଳୀଳ ଇଙ୍ଗିତ କରୁନଥିଲୁ। ହେଲେ ତାଙ୍କ ଗୋଡ଼ରୁ ମୁଣ୍ଡ ଯାଏଁ ଅନେଇବାରେ ତ୍ରୁଟି କରୁନଥିଲୁ।"(୧୧) ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ତତ୍‌କାଳୀନ ସମୟରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ପରିବେଶ, ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କର ଚିନ୍ତାଧାରା ତଥା ନାରୀ-ପ୍ରତି ଥିବା ସମ୍ମାନ ଇତ୍ୟାଦି ମଧ୍ୟ ଅଜୟର ଉକ୍ତି ମାଧ୍ୟମରେ ସ୍ପଷ୍ଟ। ଯଦିଓ ନାରୀ ପ୍ରତି ପୁରୁଷର ଆକର୍ଷଣ ଯୁଗ ଯୁଗର ଏହା ରହିବା ସ୍ୱାଭାବିକ୍। ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଖିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଖୁବ୍ କଳୁଷିତ।

କ୍ୟାମ୍ପସ୍ କେବଳ ପାଠପଢାର କ୍ଷେତ୍ର ନୁହେଁ କି ପ୍ରେମର ଭୂମି ନୁହେଁ, ରାଜନୀତିର ମଧ୍ୟ ଏକ ଗୁରତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଥାଏ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ। ଦେଶର ରାଜନୀତି ଏବଂ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ରାଜନୀତି ଭିତରେ ଥାଏ ଏକ ଆନ୍ତଃ ସମ୍ପର୍କ । ଅନେକ ସମୟରେ ଦେଶରେ ରାଜନୀତି ପରି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ରାଜନୀତିରେ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ ତିକ୍ତତା, ହିଂସା, ପ୍ରତିଶୋଧ ପରାୟଣତା। ଯେହେତୁ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ହେଉଛି ତରୁଣମାନଙ୍କର କ୍ଷେତ୍ର, ତେଣୁ ଏହି ବୟସରେ ଯୁବଶକ୍ତି ଓ ଛାତ୍ର ରାଜନୀତିରେ ଥାଏ ନିଆରା ସ୍ୱାଦ। କିନ୍ତୁ ବେଳେ ବେଳେ ଏହା ଭୟଙ୍କର ରୂପ ନିଏ। ଶେଷରେ ପ୍ରତିଶୋଧ ପରାୟଣ ହୋଇ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ମଧ୍ୟ ହୁଏ।

ଏହିପରି ଏକ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ରାଜନୀତିକୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି କଥାଶିଳ୍ପୀ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତିଙ୍କର ଗଳ୍ପ 'ଓଃ କାଲକାଟା' ଗପଟି ତତ୍‌କାଳୀନ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ହେଉଥିବା ରାଜନୀତି ଓ ରାଜନୀତିକୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି ଘଟୁଥିବା ବିଭ୍ରାଟ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ଦିଏ। ଗଳ୍ପର ଚରିତ୍ର ମାନେ ହେଲେ ଗୁରୁ,ଭବତୋଷ ଏବଂ ଲଟକ୍ (ଶୁଭେନ୍ଦୁ ଦାସ)। ଭବତୋଷ ଦେଶଗୌରବ କଲେଜର ଛାତ୍ର। କଲେଜ ୟୁନିୟନ୍‌ର ସେ ମୁଖ୍ୟ। ତାକୁ ସେଥିରୁ ହଟାଇବା ପାଇଁ ଗୁରୁର ପ୍ରୟାସ। ଏଥିପାଇଁ ତାର ଏକ ଦଳ ମଧ୍ୟ ରହିଛି। ସେଥିରେ ଅଛନ୍ତି ଅନେକ ବେକାରି ଯୁବକ। ସେଥିରେ ଶୁଭେନ୍ଦୁ ଦାସ ଜଣେ। ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଏମ୍.ଏ ପାଶ କରିସାରିବା ପରେ ସେ ଚାକିରି ପାଇନାହିଁ ଶେଷରେ ଆସି ଗୁରୁ ସହ ତା ଦଳରେ ଯୋଗ ଦେଇଛି। ସେଇଠୁ ତା ନାମ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ହୋଇଯାଇଛି ଲଟ୍‌କରେ। ଶେଷରେ ଦେଶଗୌରବ କଲେଜ୍‌ର ସାଂସ୍କୃତିକ ସମାରୋହରେ ଗୁରୁ ଭବତୋଷ ଉପରେ ପ୍ରତିଶୋଧ ପରାୟଣ ହୋଇ ଲଟକ୍‌କୁ ଅସ୍ତ୍ର କରିଛି ତାକୁ ମାରିବା ପାଇଁ। ତା ହାତରେ ବୋମା ଭର୍ତ୍ତି ଆଟାଚି ଦେଇଛି ଭବତୋଷକୁ ମାରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କିନ୍ତୁ ସେ ବୋମାରେ ଭବତୋଷର ମୃତ୍ୟୁ ହେବା ବଦଳରେ ସେ ବୋମାରେ ଲଟକ୍‌ର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଛି। "ଅନ୍ଧକାର କଲେଜ-କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗୋଟାଏ ଗଛମୂଳେ ଠିଆ ହୋଇଚି ଭବତୋଷ ଉତ୍ତେଜିତ ଭାବରେ ଖଣ୍ଡେ ସିଗାରେଟ୍ ଟାଣୁଥିଲା। ଗୋଟାଏ ଛାୟାମୂର୍ତ୍ତି ସେଇ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ଭବତୋଷ ପାଖକୁ ଆସିବା ମାତ୍ରେ ଭବତୋଷ ପଚାରିଲା...କିଏ ସେଟା? ଲାସ୍‌ର ପକେଟ୍‌ରୁ ଏମ୍ପଲୟମେଂଟ ଏକ୍‌ସଚେଞ୍ଜର ଗୋଟାଏ ରକ୍ତଭିଜା କାର୍ଡ଼ ବାହାରକୁ ଉଙ୍କିମାରୁଥିଲା... ଶୁଭେନ୍ଦୁ ଦାସ... ଶିକ୍ଷା ଏମ୍.ଏ ଗଣିତ, ବୟସ ବାଇଶ।" (୧୨)

ଅନେକ ସମୟରେ ଛାତ୍ର ରାଜନୀତିରେ ମଧ୍ୟ ଏପରି ଅମାନବୀୟ ଘଟଣାମାନ ଘଟେ। ଏହାର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ କେତେକ ନିରୀହ ଛାତ୍ର ମଧ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରନ୍ତି ଯାହାକି ଉପରୋକ୍ତ ଗଳ୍ପଟିରେ ପ୍ରତିପାଦିତ। ନାଟକରେ ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ଗୋପାଳ ଛୋଟରାୟଙ୍କର ରହିଛି 'ମାଧବୀ' ନାମରେ ଏକ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ଗଳ୍ପ ଯାହା କି ବାଣୀବିହାର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ସମ୍ପର୍କିତ। ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢୁଥିବା ଦୁଇଜଣ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ନେଇ। ଗଳ୍ପର ଦୁଇଟି ଚରିତ୍ର ମାଧବୀ ଓ ବିକାଶ। ପରସ୍ପର ଦୁଇଜଣ ଥିଲେ ଘନିଷ୍ଠ ବନ୍ଧୁ ପରେ ସେହି ବନ୍ଧୁତାରୁ ଗଢିଉଠିଛି ପ୍ରେମ। ମାଧବୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୃତି ଛାତ୍ର ଟଙ୍କା ଅଭାବରୁ ଗବେଷଣା କରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ନିଷ୍ପତି ନେଇ ସାରିଥିଲା କିନ୍ତୁ ବନ୍ଧୁ ବିକାଶର ସହଯୋଗ ଫଳରେ ସେ ପିଲାନି ଯାଇଛି ସେଠାରେ ଗବେଷଣା କରିବା ପାଇଁ। "ପିଲାନି ଶିକ୍ଷାୟତନ। ବିକାଶ ଓ ମାଧବୀ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ପଦାର୍ଥବିଜ୍ଞାନର ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ। ଏଇ ଶିକ୍ଷାୟତନରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଓ ଶିକ୍ଷାଗ୍ରହଣ ଉଭୟ ପଦ୍ଧତି ଏକ ଉଚ୍ଚ ଆଦର୍ଶର ସମ୍ମାନ ଲାଭ କରିଛି।" (୧୩) ପିଲାନିରେ ମାଧବୀ ଡ଼କ୍ଟର ମାଲ୍‌ହୋତ୍ରାଙ୍କ ଠାରୁ ମଧ୍ୟ ବହୁ ପ୍ରେରଣା ପାଇଛି ଗବେଷଣା କରିବା ପାଇଁ। କିନ୍ତୁ ଶେଷରେ ମାଧବୀର ମାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଏବଂ ବାପାଙ୍କର ପକ୍ଷାଘାତ ମାଧବୀକୁ ଏକ ଅନିଶ୍ଚିତ ମୋଡ଼ରେ ଆଣି ଠିଆ କରେଇ ଦେଇଛି। ସୁତରାଂ, କ୍ୟାମ୍ପସ୍ କେବଳ ଶିକ୍ଷା ନୁହେଁ, ବରଂ ଜୀବନର ବହୁମୁଖି ଦିଗକୁ ଉନ୍ମୋଚନ କରିଥାଏ

ଏହି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ କେତେବେଳେ ଏହା ବଦଳାଇ ଦିଏ ଭବିଷ୍ୟତ ତ କେତେବେଳେ ଜୀବନକୁ କରିଦିଏ କୁପଥଗାମୀ । ପୁଣି ହିଂସା,ପ୍ରତିହିଂସା ଇତ୍ୟାଦି କିଛି କମ୍ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ।

ସେହିପରି ଖ୍ୟାତିସମ୍ପନ୍ନ ଗାଳ୍ପିକ ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କର 'ମୁଖ୍ୟବକ୍ତା' ଗଳ୍ପଟି ସାନ୍ଦୀପନି ଆଶ୍ରମ କଲେଜ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌କୁ ନେଇ ଗଢିଉଠିଛି । ଗଳ୍ପଟିରେ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଜଣେ ପ୍ରଫେସର ନାମ ବଳଭଦ୍ର ରାୟ ଯାହାଙ୍କୁ ସେହି କଲେଜର ଏକ ସଭାକୁ ମୁଖ୍ୟବକ୍ତା ଭାବେ ଡକାଯାଇଛି । ଏବଂ ସେ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ବିପକ୍ଷରେ ଭାଷଣ ଦେଇଛନ୍ତି କାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିକାଂଶ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ମାନଙ୍କରେ ଏହି ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ହିଁ ନିଜର କୃତିତ୍ୱ ବିଛେଇ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦୁର୍ବଳ କରୁଛନ୍ତି । ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରମାନଙ୍କରେ ଏହି ରାଜନୀତିର ଅବାଧ ପ୍ରବେଶ ଫଳରେ ଶିକ୍ଷା ତାର ପ୍ରକୃତ ସଂଜ୍ଞା ହରାଇ ବସୁଛି । ଯାହାର ପ୍ରଭାବ ପିଲାମାନଙ୍କ ସୁନେଲୀ ଭବିଷ୍ୟତ ଉପରେ ପଡୁଛି । ପ୍ରଫେସର ରାୟ ଏହା ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ଫଳରେ ସେ ଏପରି ଏକ ଅଗ୍ନିଗର୍ଭକ ଭାଷଣ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଯେହେତୁ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଏକାଧାରରେ ପ୍ରେମ ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ସମ୍ଭାବନାର କ୍ଷେତ୍ର । ଅନେକ ସମୟରେ ଦେଖାଯାଏ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ପଢୁଥିବା ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ପ୍ରେମ ପରି କିଛି ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଛାତ୍ରୀ ସହ ଗଢ଼ିଉଠେ ପ୍ରେମ ସମ୍ପର୍କ । ଏହିପରି ଏକ ପ୍ରେମର ନମୁନା ଦେଖାଯାଏ ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାନ୍ତିଙ୍କ 'ନିଆଁ ଶେଯରେ ସ୍ୱପ' ଗଳ୍ପରେ । ଗଳ୍ପଟିର ନାୟକ ପରେଶ ଯିଏ କି ପ୍ରାଇଭେଟ୍ କଲେଜର ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପକ ଯାହାର କି ନିଜ ଛାତ୍ରୀ ପିନା ପ୍ରତି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ଭାବାନ୍ତର ଏବଂ ଅନୁରୂପ ଭାବରେ ଛାତ୍ରୀ ପିନାର ମଧ୍ୟ ଅଧ୍ୟାପକ ପରେଶଙ୍କ ପ୍ରତି ରହିଛି ଦୁର୍ବଳତା । କିନ୍ତୁ ସମାଜ ପ୍ରତି ଥିବା ଭୟ ଉଭୟଙ୍କ ପ୍ରେମକୁ ସଫଳ କରିବାକୁ ଦେଇନି । ଦିନେ ହଠାତ୍ ପରେଶ ସ୍ୱପ୍ନ ପ୍ରବଣ ହେଇ ଦେଖୁଛି "ସ୍ୱପ୍ନ ବିଭୋର ଆଖିରେ ପରେଶ ଦେଖୁଥିଲା ପିନା ଆସିଛିଡ଼ା ହେଇଛ ତା' ଆଗରେ ତା'ହାତ ଉପରେ ହାତ ରଖିଛି ଓ କହୁଛି– ଆପଣ ମତେ ଭୁଲିବେନି ସାର୍ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ କଣ ବା ଦେଇପାରିବି ? ମୁଁ କଣ ଆପଣଙ୍କ ଭଳି ସ୍ୱାଧୀନ ?"(୧୪) ସୁତରାଂ ଉକ୍ତ ଗଳ୍ପଟି ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଛି ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଗୁରୁ ଛାତ୍ର ପରମ୍ପରାର ବ୍ୟତିକ୍ରମ, ଗୁରୁ ଛାତ୍ର ସମ୍ପର୍କ କହିଲେ ଯାହା ଆମେ ବୁଝୁଥିଲେ ଯେ କେବଳ ଏହା ଶିକ୍ଷା ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ଭିତରେ ସୀମିତ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କିପରି ଏ ସମ୍ପର୍କର ସଂଜ୍ଞା ବଦଳି ଯାଉଛି ଗୁରୁ-ଛାତ୍ର ଭିତରେ ବି ଗଢି ଉଠୁଛି ପ୍ରେମ ସମ୍ପର୍କ । ଯାହାର ନମୁନା ଉକ୍ତ ଗଳ୍ପଟିରେ ଅଧ୍ୟାପକ ପରେଶ ଏବଂ ଛାତ୍ରୀ ପିନା ଏହି ଦୁଇ ଚରିତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ସଂଗଠିତ ହୋଇଥିବାର ଦେଖିବାକୁ ପାଉ ।

ବିଭିନ୍ନତାର କ୍ଷେତ୍ର ହେଉଛି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ । ବହୁ ପ୍ରକାର ଆବେଗର ଭୂମି ମଧ୍ୟ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ । ଯୌବନର ସବୁ ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ସମ୍ଭାବନାର ଅୟମାରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରୁ । କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ କେବଳ ପ୍ରେମ ନୁହେଁ ପ୍ରତାରଣା ବି ମିଳେ । କିଛି ପ୍ରେମ ସଫଳ ହୁଏ ଆଉ କିଛି ହୁଏ ବିଫଳ । ଏହି ବିଫଳତାକୁ କେତେକ ଭାଗ୍ୟ ମଣି ରହିଯାଆନ୍ତି ସାରା କାଳ । ପ୍ରକୃତରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଥମ ପ୍ରେମର ପୁଲକକୁ, ମହକକୁ ଅନେକେ ଭୁଲି ପାରନ୍ତିନି ଯାହା ଫଳରେ ଆଉ କାହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷେ ସମ୍ଭବ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହିପରି ଏକ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ପ୍ରେମକୁ ନେଇ ଗାଳ୍ପିକ ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ କରଙ୍କର ଗଳ୍ପ 'ନାନ୍‌ସି' । ନାନ୍‌ସି ଗଳ୍ପରେ ନାନ୍‌ସି ହେଉଛି ଏକ ବିଦେଶୀ ତରୁଣୀ ଯିଏ କି ଏଡୁକେସନରେ ଏମ୍.ଏ ପଢୁଥିଲେ ୟୁନିଭର୍ସିଟି ଅଫ୍ ସି.ଏଲ୍ ରେ । ସେଠାରେ ଜଣେ ଭାରତୀୟ ଯୁବକ ଆନିମେଷ ସିହ୍ନା ଏଡୁକେସନରେ ଡ଼କ୍‌ଟରେଟ୍ କରିବାକୁ ଆସିଥିଲେ ଓ ସେଠାରେ ନାନ୍‌ସି ଓ ଆନିମେଷ ସିହ୍ନା ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରେମ ସଂଘଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏମିତିକି ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ଶାରୀରିକ ସମ୍ପର୍କ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ନାନ୍‌ସି ଗର୍ଭବତୀ ବୋଲି ଜାଣି ମଧ୍ୟ ଆନିମେଷ ତାକୁ ଏକାକୀ ଛାଡ଼ି ପି.ଏଚ୍.ଡ଼ି ଥେସିସ୍ ଡ଼ିପୋଜିଟ୍ କରି ସାନଫ୍ରାନ୍‌ସିସ୍‌କୋ ଚାଲିଯାଇଛି । ଶେଷରେ ନାନ୍‌ସି ଆନିମେଷର ପିଲାକୁ ଜନ୍ମ ଦେଇଛି ଛୁଆଟି କିନ୍ତୁ ହୋଇଛ ଭାରତୀୟ ଙ୍କ ରଙ୍ଗର ଅର୍ଥାତ୍ ବ୍ରାଉନ୍ କଲର୍ । କିଛି ବର୍ଷ ପରେ ସେହି ୟୁନିଭର୍ସିଟିକୁ ଆଉ ଜଣେ ଭାରତୀୟ ଏଡୁକେସନରେ ଫୁଲ୍ ବ୍ରାଇଟ୍ ଫେଲୋସିଫ୍ ପାଇ ଉକ୍ତ ୟୁନିଭର୍ସିଟିକୁ ଆସିବା ଅବସରରେ ତାଙ୍କର ନାନ୍‌ସି ସହ ସାକ୍ଷାତ ହୋଇଛି । ତାପରେ ପରିଚୟ, ପରିଚୟରୁ ଘନିଷ୍ଠତା ଭିତରେ ପ୍ରଫେସର୍ ଜଣଙ୍କ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି ନାନ୍‌ସିର ଅତୀତ ଅର୍ଥାତ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଦିନର ଅଧୁରା ପ୍ରେମ ସମ୍ପର୍କରେ । କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ ନାନ୍‌ସିର ପ୍ରେମର ସନ୍ତକ ତା ଛୁଆକୁ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ହୋଇଛନ୍ତି । ଭାବିଛନ୍ତି ହୁଏତ ନାନ୍‌ସି ଜାଗାରେ ଆଉ କିଏ ଥିଲେ ଏ ଛୁଆକୁ ହୁଏତ ଜନ୍ମ ଦେଇ ନଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ନାନ୍‌ସି ସେ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ।

ସେହିପରି ଗାଳ୍ପିକ କରଙ୍କ 'ରୋମନ୍ଥନ' ଗଳ୍ପରେ ଏକ ସରକାରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବାର୍ଷିକ ନାଟକୋତ୍ସବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବା ଅବସରରେ । ବିଭିନ୍ନ ଆଡୁ ନିମନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇ ଅତିଥିମାନେ ଆସିଛନ୍ତି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟକୁ । ସେଠାକୁ ସମ୍ମାନୀତ ହୋଇ ଆସିଥିବା ଅତିଥିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି ଅଧ୍ୟାପକ ସରୋଜ ଛୋଟରାୟ ଯାହାଙ୍କର ଅତୀତରେ ପ୍ରେମ ସମ୍ପର୍କ ଥିଲା ଉକ୍ତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷା ତଥା ନାଟ୍ୟ ସଂସଦର ଉପସଭାପତି ଶୀମତୀ ସବିତା ବିଶ୍ୱାଳଙ୍କ ସହ । ନାଟକୋତ୍ସବର ସମସ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ ତାଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଥିଲା । କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଛାଡ଼ିବାର ଅନେକ ବର୍ଷ ପରେ ଅଧ୍ୟାପକ ଛୋଟରାୟ ଏବଂ ଅଧ୍ୟାପିକା ସବିତା ବିଶ୍ୱାଳ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ନାଟକୋତ୍ସବରେ ପରସ୍ପରକୁ ଦେଖି

ଦୁହିଁଙ୍କର ଅତୀତ ରୋମନ୍ଥିତ ହୋଇଛି। ଗଳ୍ପଟିରେ ଦୁଇଟି କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ଭୂମିକା ରହିଛି। ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ଦୁଇଜଣ ଅତୀତରେ କୌଣସି ଏକ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ପଢୁଥିଲେ ଯଉଠି କି ପରସ୍ପରଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରେମ ଗଢିଉଠିଥିଲା ଆଉ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ଆଜି ପରସ୍ପରଙ୍କର ସାକ୍ଷାତ ହେଉଛି ଆଉ ଏକ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ।

ସୁତରାଂ, କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ଅନୁଭୂତି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜୀବନର ଏକ ଚିର ସବୁଜ ଅନୁଭୂତି ଯାହା କୌଣସି ଦିନଫିକା ପଡ଼େନା। ସେତିକି ନୁହେଁ କେବଳ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଏକ ଅଜବ ଦୁନିଆ, ଏକ ନିଆରା ଅନୁଭବ। ପ୍ରଥମ ପ୍ରେମ ପରି ଯାହା ଭୁଲିହୁଏ ନାହିଁ କେବେ ବି ତାହା ହେଉଛି କ୍ୟାମ୍ପସ୍। କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଏମିତି ଏକ ସୁନେଲୀ ପୃଷ୍ଠା ଯାହା ସ୍ମୃତିର ଦଲିଲ୍‌ରୁ ବିଲୀନ ହେବା ଅସମ୍ଭବ।

ଉତ୍ତର ଅଶୀ ସମୟରେ ଓଡ଼ିଆ କଥାସାହିତ୍ୟରେ ଜଣେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଗାଳ୍ପିକ ହେଉଛନ୍ତି ଗାଳ୍ପିକ ସଦାନନ୍ଦ ତ୍ରିପାଠୀ ଯାହାଙ୍କ ଗଳ୍ପରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଫୁଟି ଉଠିଛି ମାନବୀୟ ମୂଲ୍ୟବୋଧ, ପାରମ୍ପରିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ, ଅବକ୍ଷୟ, ବ୍ୟଥିତ ମଣିଷର କଥା ଇତ୍ୟାଦି। ଏହି ମନନଶୀଳ କଥାକାର ଙ୍କର ରହିଛି 'ଏକାକୀ' ନାମରେ ଏକ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପ। ଗଳ୍ପଟି ଦର୍ଶନଶାସ୍ତ୍ରର ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପକ ଡକ୍ଟର ମହାବୀର ମହାପାତ୍ର ଓ ଛାତ୍ର ଅରବିନ୍ଦ ଏ ଦୁହିଁ ଙ୍କୁ ନେଇ। "ଡ଼କ୍ଟର ମହାପାତ୍ର ଜୁନ୍ ମାସ ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ବଦଳି ହୋଇ ଆସି ଏଲ୍-ଏଲ୍ କଲେଜରେ ଯୋଗଦେଲେ। ଦର୍ଶନ ବିଭାଗର ବି.ଏ ଶେଷ ବର୍ଷର ଜଣେ ମାତ୍ର ଛାତ୍ର ଥିଲା। ସେ ଅରବିନ୍ଦ। ଏତେ ବଡ଼ ସହରରେ ଏତେ ବଡ଼ କଲେଜ। ଅଥଚ ଜଣେ ହିଁ ଛାତ୍ର ଫିଲସଫି ନେଇଛି। ଡ଼କ୍ଟର ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ମନରେ ଅସନ୍ତୋଷ ଭରିଗଲା। ସେ ଯେଉଁ କଲେଜରୁ ଆସିଛନ୍ତି ସେଠାରେ ଅନ୍ତତଃ ପଚାଶରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ ପିଲା ଫିଲସଫିରେ ଥାଆନ୍ତି ପ୍ରତିବର୍ଷ। ଅନର୍ସରେ ଷୋହଳ ରୁ ଷୋହଳ ନିଶ୍ଚୟ। ଏଠି ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀରେ ମାତ୍ର ଜଣେ ପିଲାକୁ ପଢାଇବେ?"(୧୫) ବାସ୍ତବରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ସୁନ୍ଦରତା କହିଲେ ବିପୁଳ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ଙ୍କୁ ବୁଝାଏ। ଯେଉଁ କଲେଜ୍ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ନଥାନ୍ତି ସେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଖାଲି ଖାଲି ଲାଗେ। ସବୁ ଭିତରେ କେମିତି ଗୋଟେ ଶୂନ୍ୟତା ଛାଇଯାଏ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ। ଯାହା ଏହି ଗଳ୍ପଟିରେ ଡ଼କ୍ଟର ମହାବୀର ମହାପାତ୍ର ଅନୁଭବ କରିଛନ୍ତି। ହେଲେ ବି ଗୋଟିଏ ଛାତ୍ର କୁ ପଢାଇଲା ବେଳେ ମଧ୍ୟ ସେ ଭାବନ୍ତିନି ଯେ ସେ ଜଣେ ମାତ୍ର ଛାତ୍ର କୁ ପଢାଉଛନ୍ତି। ସେ ଏପରି ପଢାନ୍ତି ସତେକି ଶହେ ଅଠେଇଶ କି ଦୁଇଶହ ଛପନ ପିଲାଙ୍କୁ ପଢାଉଛନ୍ତି। ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ ରୋଲ୍ ନମ୍ବର ଡାକନ୍ତି, ଅରବିନ୍ଦକୁ ସିଧା ଚାହାଁନ୍ତି ନାହିଁ । ମଝି ମଝିରେ ବହୁତ କିଛି କହି ପକାଇବା ଭଙ୍ଗୀରେ ମଧ୍ୟ ସେ କଳାପଟା ପାଖକୁ ଉଠିଯାଆନ୍ତି। ଏମିତି ବି କିଛି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଅଛି ଯେଉଁଠି ପିଲାଙ୍କର ଅଭାବ ରହିଛି। ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ କିଛି କଲେଜ ମେଧାବୀ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ଲୋଡୁଛନ୍ତି। ଆଉ ମେଧାବୀ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଅଭାବ ହେତୁ କିଛି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ରେ ପିଲାଙ୍କ ପରିଣାମ କମିଯାଉଛି। ଯାହାକି ସଦାନନ୍ଦ ତ୍ରିପାଠୀ ଙ୍କ 'ଏକାକୀ' ଗଳ୍ପରେ ପ୍ରତିଫଳିତ।

ଅନେକ ସମୟରେ ଆମେ ଭାବୁ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ପଢା କୁ ଛାଡିଲା ପରେ ଯାହା ହୁଏ ତାହା ହେଉଛି ପ୍ରେମ। ପ୍ରକୃତରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଭଲ ବନ୍ଧୁତାର ନମୁନା ମିଳେ। ଏମିତି ବି ବନ୍ଧୁତା ଅଛି ଯେଉଁଠି ପ୍ରେମ ବି ହାରିଯିବ। ଏମିତି ଏକ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ବନ୍ଧୁତାର ଚିତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ଗଦ୍ୟଶିଳ୍ପୀ ଶକୁନ୍ତଳା ପଣ୍ଡାଙ୍କର 'ପ୍ରଭାତର ପ୍ରତୀକ୍ଷା' ଗଳ୍ପରେ। ଯଦିଓ ଗଳ୍ପରେ କୌଣସି ଜାଗାରେ କୁହାଯାଏ ନାହିଁ ଏହା କେଉଁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌କୁ ନେଇ ରଚିତ। କିନ୍ତୁ ଗଳ୍ପଟିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଏହା ଏକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ସମ୍ପର୍କିତ। ଯାହାକି ଗଳ୍ପ ଆରମ୍ଭରୁ ପ୍ରତିଫଳିତ "ସେତେବେଳେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଶାନ୍ତ ପରିସରରେ ଅନ୍ଧକାର ଛାଇ ଯାଇ ଥିଲା। ଅନେକ ସମୟ ଧରି ରାତ୍ରି ଆକାଶରେ ହସୁଥିବା କେଉଁ ଏକ ତିଥିର ଚନ୍ଦ୍ର ବାଦଲର ଅନ୍ତରାଳରେ ଛପିଯାଇ ରାତ୍ରିର ନିସ୍ତବ୍ଧତାକୁ ଆହୁରି ଗଭୀର କରିଦେଇଥିଲା।"(୧୬)

ଗଳ୍ପଟିର ଦୁଇଟି ମୁଖ୍ୟ ଚରିତ୍ର ହେଲେ ୟାଙ୍ଗ୍‌ଲୋ ଏବଂ ସୁଜିତ୍। ଦୁହେଁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୃତି ଛାତ୍ର। ୟାଙ୍ଗ୍‌ଲୋ ଦେଶ ବିରୋଧ ଯୁବ ନେତା ହୋଇଥିବାରୁ ସୁଜିତ୍ ତାକୁ ପସନ୍ଦ କରୁନଥିଲା। କିନ୍ତୁ ୟାଙ୍ଗ୍‌ଲୋ ସୁଜିତ୍ କୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଉଥିଲା। ପ୍ରଥମେ ହଷ୍ଟେଲ୍‌ରେ ରହିବା ବେଳେ ସୁଜିତ୍‌ର ୟାଙ୍ଗ୍‌ଲୋ ଉପରେ ଥିବା ଧାରଣା ପରେ ବଦଳିଯାଇଛି। ଧିରେ ଧିରେ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ନିବିଡ ବନ୍ଧୁତା ଗଢି ଉଠିଛି। "ସୁଜିତ୍ ୟାଙ୍ଗ୍‌ଲୋକୁ ଭୁଲିପାରେନା। ସେ ଦେଶ ବିରୋଧି ହୋଇପାରେ। ମାତ୍ର ତାର ବନ୍ଧୁତ୍ୱକୁ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରେ ସୁଜିତ୍,ସମ୍ମାନ ଦିଏ ତାର ମାନବିକତାକୁ।"(୧୭) କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ସୁଜିତ୍ ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ୟାଙ୍ଗ୍‌ଲୋର ମୃତ୍ୟୁ ଖବର ପଢିଛି ଖୁବ୍ ଭାଙ୍ଗି ପଡିଛି ଓ କଷ୍ଟ ପାଇଛି। "ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ଶେଷ ସ୍ତମ୍ଭରେ ସେଇ ପାହାଡ଼ିଆ ସହରର ନାମ ଦେଖିବା ପରେ ସମ୍ବାଦଟି ପଢିବାକୁ ଅଧିକ ବ୍ୟଗ୍ର ହୋଇଉଠିଲା ସୁଜିତ୍। ଗଣମୁକ୍ତି ସାମ୍ମୁଖ୍ୟର ଯୁବନେତା ଟି.ପି. ୟାଙ୍ଗ୍‌ଲୋଙ୍କର ପୋଲିସ୍ ଗୁଳି ରେ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଛି।"(୧୮) ଏ ଖବର ସୁଜିତ୍ କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ନିଷ୍କ୍ରିୟ କରିଦେଇଛି।ଏମିତିକି ସେ ଅନେକଥର ହଷ୍ଟେଲ୍‌ରେ ଶୋଇବା ବେଳେ ମ୍ନ ଅଜାଣତରେ ୟାଙ୍ଗ୍‌ଲୋ କୁ ଖୋଜିଛି, ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରିନି ୟାଙ୍ଗ୍‌ଲୋ ଆଉ ଦୁନିଆରେ ନାହିଁ।

ସେହିପରି ଗାଳ୍ପିକାଙ୍କର ଆଉ ଏକ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ଧର୍ମୀ ଗଳ୍ପ ହେଲା 'ସଳିତା'। ଗଳ୍ପର ମୁଖ୍ୟ କଥା ହେଉଛି କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ଗଢିଉଠିଥିବା ପ୍ରେମ ଓ ସେ ପ୍ରେମର ବିଫଳତା,। କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ଗଢିଉଠିଥିବା ସବୁ ପ୍ରେମ ହୁଏତ ସତ ହୋଇନପାରେ କିନ୍ତୁ ସେଦିନମାନଙ୍କର ପ୍ରେମ

ଖୁବ୍ ସ୍ମରଣୀୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ। 'ସଳିତା' ଗଳ୍ପରେ ସଳିତା ହେଉଛି ରେଭେନ୍ସା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରୀ। "ସଳିତା ସେତେବେଳେ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜରେ ଆଇ.ଏସ୍.ସି ପଢୁଥିଲା। ଆଇ.ଏସ୍‌ସି ପରେ ଗଲା ମେଡିକାଲ୍ କଲେଜ। ଭଲ ଛାତ୍ରୀ ଭାବେ ତାର ଖୁବ୍ ନାଁ ଥିଲା। ସୁପ୍ରିତ୍ କଳାର ଛାତ୍ର ଏମ୍.ଏ ପାଶ୍ ପରେ ସେ ଗଲା ବମ୍ବେରେ ପଢ଼ିବାକୁ। ସଳିତା ପାଖକୁ ଚିଠିପତ୍ର ଖୁବ୍ ଆସେ। ସୁପ୍ରିତ୍ ଛୁଟିରେ ଆସିଲେ ଦେଖା ହୁଏ ଦୁଇଜଣଙ୍କର। ପାଠଶେଷ ପରେ ସେମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ବିବାହ କରିବେ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ।"(୧୯) କିନ୍ତୁ ପରସ୍ପରକୁ ବିବାହ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ହଠାତ୍ ସବୁ ବଦଳି ଗଲା। ସୁପ୍ରିତ୍ ଚାକିରୀ ପାଇବା ପାଇଛି। ସଳୀତା ମଧ୍ୟ ଚିକିତ୍ସା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଖୁବ୍ ସୁନାମ ପାଇଛି। ଉଭୟ ଅନ୍ୟତ୍ର ବିବାହ କରିଛନ୍ତି ମାତ୍ର କେହି କାହାକୁ ବିବାହ କରିପାରି ନାହାନ୍ତି।

କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ବହୁମୁଖୀ ଦିଗକୁ ସର୍ବଦା କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପ ବହନ କରିଥାଏ। ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆମେ ଦେଖିଲେ ଜାଣିପାରିବା କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ଛାତ୍ର-ରାଜନୀତି ତଥା ଛାତ୍ର ସଂଗଠନର ଭୂମିକା ଥାଏ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ। ଏହାର ପ୍ରତିଫଳନ ମଧ୍ୟଆମେ ଅନେକ ଗଳ୍ପରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଥାଉ। ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଡକ୍ଟର କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ରଙ୍କ 'ଆର୍ଟି' ଗଳ୍ପ ହେଉଛି ଅନ୍ୟତମ। ଉକ୍ତ ଗଳ୍ପଟିରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ଅଧକ୍ଷଙ୍କ ଉପରେ ଅବାସ୍ତବ ଦାବୀ ଯାହାକି କଲେଜ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ଆଦୌ ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ। ଦାବୀଟି ହେଉଛି କଲେଜର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ଅବସରରେ ଏକ ଅସାମାଜିକ ଫିଲ୍ମ ଆଣିବା ଯାହାର ନାମ 'ଆର୍ଟି'। ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଅଧକ୍ଷ ଅମତ ହେଇ ଏକ ଶିକ୍ଷଣୀୟ ଫିଲ୍ମ ଆଣିବାର ମନ୍ତବ୍ୟ ରଖିବାରୁ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରେ ଛାତ୍ରମାନେ ତାଙ୍କୁ ଅପମାନିତ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କ ବେକରେ ଜୋତାମାଳ ମଧ୍ୟ ପିନ୍ଧେଇବାକୁ ପଛେଇନାହାନ୍ତି। ଅର୍ଥାତ୍ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା ଛାତ୍ରନେତାମାନଙ୍କର ଅସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କିପରି କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ଶୈକ୍ଷିକ ବାତାବରଣକୁ ନଷ୍ଟକରି ଏହାର ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱରୂପ ଉନ୍ମୋଚନ କରିବାରେ ଅକ୍ଷମ ହେଉଚି ଏହାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଉପରୋକ୍ତ ଗଳ୍ପଟିରୁ ମିଳେ।

ସେହିପରି ଓଡ଼ିଆ ଲୋକସାହିତ୍ୟ ପରି ଓଡ଼ିଆ କଥାସାହିତ୍ୟ ନିଜର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ପ୍ରତିପାଦନ କରିପାରିଥିବା କଥାଶିଳ୍ପୀ କଇଳାଶ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କର 'ପ୍ରିୟତମ ଶତ୍ରୁ' ଏବଂ 'ବିଷାଦର ମାନଚିତ୍ର' ନାମରେ ରହିଛି ଦୁଇଟି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଭିତ୍ତିକ ଗଳ୍ପ। 'ପ୍ରିୟତମ ଶତ୍ରୁ' ଗଳ୍ପଟି କୌଣସି ଏକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ପଢୁଥିବା ଦୁଇଜଣ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀଙ୍କର ବିଫଳ ପ୍ରେମ ଉପରେ ଆଧାରିତ। ଗଳ୍ପର ଦୁଇଟି ଚରିତ୍ର ହେଉଛନ୍ତି ଜୟନ୍ତ ଓ ସୁମିତ୍ରା। ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରୁ ଦୁହିଁଙ୍କର ଗଢିଉଠିଛି ପ୍ରେମ, ସେ ପ୍ରେମ ପୁଣି ବଦଳିଯାଇଛି ପ୍ରତାରଣାରେ କିନ୍ତୁ ସୁମିତ୍ରା ଭୁଲିପାରିନାହିଁ ଜୟନ୍ତକୁ। ଯାହା ନିମ୍ନ ଉକ୍ତି ଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରତିଫଳିତ। "କେତେଦିନ ପରେ ତୁମକୁ ଦେଖିଲି ହେ ଜୟନ୍ତ? ମୋର କିଛି ମନେ ପଡୁନି। ମନେରହୁନି କିଛି ଏଇ କେଇଦିନ ହେବ। ଚାରିଆଡ଼େ ଖାଲି ଖାଁ-ଖାଁ। ତାରି ଭିତରେ ମୁଁ ତ ସବୁ ଭୁଲିସାରିଚି, ତମକୁ ନୁହେଁ ମୋ ବାକି ସବୁ। ତମକୁ କଣ ଭୁଲିହୁଏ? ତମେ ଭୁଲିପାରିବ ମୋତେ? ମୁଁ ଭୁଲିପାରିବି ତମକୁ? ଅଥଚ ଦେଖ କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଭାବେ ଧିରେ ଧିରେ ଯିବାଟା ବି ହୋଇଗଲା ଆମ ଚାରିପଟେ?"(୨୦)

ପ୍ରକୃତରେ ସବୁ ପ୍ରେମ,ପ୍ରତାରଣା,ପାଇବା,ହରାଇବା, ଭିତରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଦିନଗୁଡ଼ିକ ଯୋଡ଼ିଦିଏ ସ୍ମୃତିର ପୃଷ୍ଠାରେ କେତେ କେତେ ଅଙ୍ଗେନିଭା ଅନୁଭବ ଓ ଅନୁଭୂତି ଯାହା ଶବ୍ଦରେ ବର୍ଣ୍ଣିବା କଷ୍ଟ। ଯାହା କି କଥାଶିଳ୍ପୀ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କର ଉକ୍ତ ଗଳ୍ପଟିରେ ପ୍ରତିଫଳିତ। ଜୟନ୍ତ ବଦଳି ଯାଇଥିଲେ ହେଁ ସୁମିତ୍ରା ଭୁଲିପାରି ନାହିଁ ତାକୁ, କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ରେ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ଗଢିଉଠିଥିବା ସମ୍ପର୍କକୁ।

ସେହିପରି କଥାଶିଳ୍ପୀ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କର 'ବିଷାଦର ମାନଚିତ୍ର' ଗଳ୍ପଟି ଶାନ୍ତିନିକେତନ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌କୁ ନେଇ ରଚିତ। ସବୁ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ପ୍ରେମ ଶାନ୍ତିନିକେତନର ପ୍ରେମ ଭିତରେ ଥାଏ ଅନେକ ତଫାତ୍। ଶାନ୍ତିନିକେତନ ପ୍ରେମରେ ଥାଏ ଏକ ନିଆରା ଆକର୍ଷଣ। ସତେକି ପ୍ରକୃତି ସହ ଏଠି ପ୍ରେମର ଏକ ଅନ୍ତସଲୀଳା ଫଲଗୁ ବୋହୁଥାଏ ନୀରବରେ ଖୁବ୍ ନୀରବରେ। ଏଠି ଋତୁ ପରି, ଫୁଲ ପରି, ପ୍ରକୃତି ପରି ପ୍ରେମରେ ବି ଥାଏ ଅନେକ ରଙ୍ଗ। ଏହିପରି ନିଆରା କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ପ୍ରେମକୁ ନେଇ ଉକ୍ତ ଗଳ୍ପଟି ରଚିତ। ଗଳ୍ପର ନାୟକ ହେଉଛନ୍ତି ଶାନ୍ତିନିକେତନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଏକ ଛାତ୍ର। କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଛାଡ଼ିବାର ବହୁଦିନ ପରେ ଯାହାର ସ୍ମୃତିରେ ଉଦ୍‌ଭାସିତ ହେଉଛି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ସହ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ତାର ସବୁତକ ତିକ୍ତ ମଧୁର ସ୍ମୃତି ଓ ଅନୁଭୂତି। ତା ଭିତରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନ ଯଥା:- ଘଣ୍ଟତଲା, ହସ୍‌ପିଟାଲ୍, ଓଡ଼ିଆ ଡ଼ିପାର୍ଟମେଂଟ, ଶ୍ରୀନିକେତନ, ଶ୍ୟାମ୍‌ବାଟୀ ସମେତ ଶାନ୍ତିନିକେତନର ପାନ ଦୋକାନି ଦାଦୁ। ଯାହା ସବୁଠୁ ବେଶି ମନେପଡ଼ିବାର ବିଷୟ ତାହା ହେଉଛି ଶାନ୍ତିନିକେତନରେ ପଢିବା ବେଳେ ମିନି ନାମ୍ନୀ ଜଣେ ଝିଅ ସହ ଥିବା ପ୍ରେମ ଓ ତାର ପ୍ରିତିଭରା ଚିଠି। ଯାହା କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଛାଡ଼ିବା ପରେ ଆତ୍ମହରା କରିଛି ଗଳ୍ପ ନାୟକକୁ। "କାହିଁକି କେଜାଣି ମିନି କଥା ଏବେ ଭୀଷଣ ମନେ ପଡୁଛି। କଣ କରୁଥିବ ସେ ଏବେ? କଉଠି ଥିବ? ଭାବିପାରିଲିନି ଅଚାନକ କେମିତି ରାସ୍ତାର ଲାଇଟ୍ ସବୁ ଲିଭିଗଲା।"(୨୧) ପ୍ରକୃତରେ ଏ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ କେତେବେଳେ ସଙ୍ଗୀତର ମେହେଫିଲ୍ ପରି ମନକୁ କେଉଁଠି ହଜାଇଦିଏ ତ ପୁଣି କେତେବେଳେ ପ୍ରେମର ବିଫଳତା ଦେଇଥାଏ ଜୀବନ ତମାମ୍ ଅଦେଖା ଯନ୍ତ୍ରଣା। କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଏମିତି ଏକ ସଂଯୋଗ ସ୍ଥଳ ଯାହା ବଦଳାଇଦିଏ ପୁରା ଜୀବନର ଗତିପଥ। କେବଳ ସେତିକି

ନୁହେଁ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ରେ ବି ଚାଲିଥାଏ ରେସ୍ କେତେବେଳେ ପଢାରେ ତ କେତେବେଳେ ନୃତ୍ୟରେ,ସଙ୍ଗୀତରେ,କଳାରେ ଆଉ କେତେବେଳେ ପ୍ରେମରେ। ପ୍ରକୃତରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ପ୍ରେମ ଖୁବ୍ ଅଜବ। କେତେବେଳେ କାହା ପାଖରେ ମନ ହଜିଯାଏ, ମନର ଟାଣ ପରଦାକୁ ଭାଙ୍ଗିଦେଇ କେତେବେଳେ କିଏ ମନରେ ଘର କରି ବସେ ତାହା ନିଜକୁ ବି ଅଜଣା।

ଏହିପରି କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ପ୍ରେମକୁ ନେଇ କଥାଶିଳ୍ପୀ ରଜନୀକାନ୍ତ ମହାନ୍ତିଙ୍କ 'ବହ୍ନି ପୁରୁଷ' ଗଳ୍ପଟି ଏଠାରେ ଆଲୋଚ୍ୟ। ଗଳ୍ପର ନାୟକ ଗର୍ଗ ଯିଏ କି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଜଣେ ଚର୍ଚିତ ଚରିତ୍ର, ଗଳ୍ପର ନାୟିକା ଆହୁତି ହେଉଛି କମିଶନରଙ୍କ ଝିଅ। ଖୁବ୍ ଗରୀବ ଘରର ପିଲା ଗର୍ଗ କମିଶନରଙ୍କ ଝିଅ ଆହୁତିର ଅହଂକାରକୁ ଭାଙ୍ଗିବା ପାଇଁ ୟୁନିଭର୍ସିଟିରେ ଏକ ମିଛ ପ୍ରଚାର କରିଛି ଯେ ସେ ଆହୁତିକୁ ବିବାହ କରିବାକୁ ଯାଉଛି। ଏ ଖବର ୟୁନିଭର୍ସିଟିରେ ଚାରିଆଡ଼େ ରାଷ୍ଟ୍ର ହେଇଗଲା ଯାହା ଫଳରେ ଆହୁତିର ସମ୍ମାନ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପଡିଲା। ଏ ପ୍ରକାର ଗୁଜବ ଶୁଣି ଆହୁତି ଭୟଭୀତ ହୋଇଗଲା, ୟୁନିଭର୍ସିଟିରେ ସମସ୍ତେ ତାକୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଛନ୍ତି,ଝିଅମାନେ କଣେଇଁ କଣେଇଁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ଯାହା ତାର ଅହଂକାରକୁ ଭାଙ୍ଗିଦେଉଛି। ପ୍ରକୃତରେ ଗର୍ଗ ଏପରି ଗୁଜବ ପ୍ରଚାର କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଆହୁତି ଭିତରେ ଥିବା ବଡ଼ଲୋକୀ ଅହଂକାରକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ। କିନ୍ତୁ ଶେଷରେ ଗର୍ଗକୁ ସତ ସତିକା ପ୍ରେମ କରି ବସିଛି ଆହୁତି। "ଇଚ୍ଛା ହେଉଥିଲା ସେ ଗର୍ଗ ପଛେ,ପଛେ ଧାଇଁ ଯାଆନ୍ତା। ତା ହାତକୁ ମୁଠାଇ କହନ୍ତା। ମୁଁ ..ମୁଁ ଗୋଟେ ମୁର୍ଦ୍ଦାର ଗର୍ଗ। ମତେ ଜୀବନ୍ୟାସ ଦିଅ। ଏବଂ ତା ଛାତିରେ ମୁଣ୍ଡ ଗୁଞ୍ଜି କୁହନ୍ତା। ତମେ ହିଁ ମୋର ଏକାନ୍ତ ପୁରୁଷ , ମୋର ବହୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଇପ୍ସିତ ଉତ୍ତର।"(୨୨) ବାସ୍ତବରେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜୀବନର ବହୁ ପ୍ରକାର ଆବେଗ, ପ୍ରତ୍ୟୟ, ଅନୁଭବ ଓ ଅଭିଜ୍ଞତାର କ୍ଷେତ୍ର ହେଉଛି କ୍ୟାମ୍ପସ୍।

ଏକ ନିଆରା କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ପ୍ରେମକୁ ନେଇ କଥାଶିଳ୍ପୀ ଶୀ ପ୍ରମୋଦକୁମାର ମହାପାତ୍ରଙ୍କର ରହିଛି 'ରକ୍ତ ଗୋଲାପ' ନାମରେ ଏକ ସୁନ୍ଦର କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପ। ଗଳ୍ପର ନାୟକ ହେଉଛି ରାଜୁ,ପ୍ରେମିକା ସ୍ୱପ୍ନା। ଦୁହେଁ ଗୋଟିଏ କଲେଜରେ ପଢନ୍ତି। କଲେଜ ଯିବାର ପ୍ରଥମ ଦିନରୁ ହିଁ ଦୁହିଁଙ୍କର ପରସ୍ପର ପ୍ରତି ଗଢିଉଠିଥିଲା ଏକ ଆକର୍ଷଣ। "ପ୍ରଥମ ଦିନ କଲେଜ ଯିବା ଭିତରେ ସେ ରକ୍ଷା କରି ଦେଇଥିଲା ସ୍ୱପ୍ନା କୁ ଏକ ଗାଡି ମୁହଁରୁ। ତାର ଠିକ୍ ମନେ ଅଛି, ଆଗ ପଛ ହୋଇଯାଉଥିଲା ସ୍ୱପ୍ନା ଆଉ ସେ। ହଠାତ୍ ଏକ କାର୍ ମାଡ଼ିଆସିଲା ଠିକ୍ ତାରି ସାମ୍ନାରେ ଯାଉଥିବା ସ୍ୱପ୍ନା ଆଡ଼କୁ। କିଛି କହିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ସ୍ୱପ୍ନାକୁ ପେଲି ଦେଇଥିଲା ସେଦିନ ରାସ୍ତା କଡ଼କୁ। ନିଜେ ପଡି ଖଣ୍ଡିଆ ଖାବରା ହେଇଥିଲେ ମଧ ବଂଚାଇପାରିଥିଲା ସ୍ୱପ୍ନାର ଜୀବନ।"(୨୩) ଦୁହିଁଙ୍କ ନିବିଡ଼ତା ଗଢିଉଠିବା ଭିତରେ ରାଜୁ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲା ଯେ ସ୍ୱପ୍ନାର ରକ୍ତ ଗୋଲାପରେ ଭାରି ଆଦର। ସ୍ୱପ୍ନାର ଜନ୍ମଦିନରେ ରାଜୁ ତାକୁ ରକ୍ତଗୋଲାପ ଉପହାର ଦେବା ପାଇଁ ଜଣଙ୍କ ପ୍ରାସାଦରୁ ଚୋରୀ କରିବାକୁ ଯାଇଛି ସେଠି ମାଲିକଙ୍କ ଆଲ୍‌ସିସିଆନ୍ କୁକୁର ରାଜୁର ଗୋଡ଼କୁ କାମୁଡି ମାଂସ କାଢି ଦେଇଛି। ରାଜୁ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଭର୍ତ୍ତି ହେଇଛି। "ଚୋରି କରିଥିବାରୁ ସ୍ୱପ୍ନା ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀ ତଥା କଲେଜରେ ତାକୁ ବହୁ ତିରସ୍କାର ଶୁଣିବାକୁ ହୋଇଛି।"(୨୪) ବାସ୍ତବରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରୁ ବି ମଣିଷକୁ ଅନେକ ନୀତିଶିକ୍ଷା ମିଳେ। ଜୀବନର ଚରମ ବାସ୍ତବତା ଯାହାକୁ ମଣିଷ ବେଳେ ବେଳେ ଅସ୍ୱୀକାର କରେ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ କେବେ କେବେ ଚେତେଇ ଦିଏ। ଭଲ, ମନ୍ଦ, ଭୁଲ୍ ଠିକ୍‌ର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାର କଳା ମଧ ମଣିଷକୁ ଶିକ୍ଷା ମିଳେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ରୁ। ଯାହା ଶ୍ରୀ ମହାପାତ୍ରଙ୍କର 'ରକ୍ତ ଗୋଲାପ' ଗଳ୍ପଟିରେ ପ୍ରତିଫଳିତ।

କୁହାଯାଏ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରୁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ଜୀବନର ଗତିପଥ,ଜୀବନର ଦୀର୍ଘ ଯାତ୍ରାରେ ମୋଡ଼ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ରହିଛି ଏକ ବିଶାଳ ଭୂମିକା। ଶିକ୍ଷା,ସମାଜ ତଥା ଜୀବନ ଗଠନ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନର ଅବଦାନ ଅତୁଳନୀୟ। ଏହିପରି ଭାବରେ ଆମେ ଦେଖିବା ଏକ ଗଭୀର ମନନଧର୍ମୀ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପ ହେଇଛି ଗାଳ୍ପିକ ହୃଷୀକେଶ ପଣ୍ଡାଙ୍କ ଗଳ୍ପ 'ରେବତୀ'। 'ରେବତୀ' ଗଳ୍ପଟି ଫକୀରମୋହନଙ୍କ 'ରେବତୀ' ଗଳ୍ପ ଆଧାରରେ ରଚିତ ଏଠାରେ ଯଦିଓ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ହେଉଛି ନାରୀ ଶିକ୍ଷା କିନ୍ତୁ ଏହା ସହିତ ବି ଗଳ୍ପଟିରେ ରହିଛି ପ୍ରେମ, ଶିକ୍ଷା ସମସ୍ୟା ଏବଂ ଏହି ସମସ୍ୟା ଭିତରେ ବି ରେବତୀ କିପରି ଦେଶ ଛାଡି ବିଦେଶ ଯାଉଛି, ବିଦେଶରୁ ଶିକ୍ଷିତ ହେଇ ଫେରୁଛି। କିନ୍ତୁ ଆମେରିକା ଫେରନ୍ତା ରେବତୀ ଶିକ୍ଷାରମ୍ଭ କରିଥିଲା ଗାଁ ପାଖ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ କଲେଜରୁ। "ମାଟ୍ରିକ୍ ପାଶ୍ କଲାପରେ ଆମ ଗାଁ ଠାରୁ ପାଞ୍ଚ କିଲୋମିଟର ଦୂର ପ୍ରାଇଭେଟ୍ କଲେଜରେ ମୁଁ ନାଁ ଲେଖେଇଲି। ମୁଁ ନିଜେ କଳାର ଛାତ୍ର ଥିଲି;ଅନେକ ସମୟରେ ପାଖକୁ ପାଖ ଛିଡାହୋଇ,ପ୍ରାୟ ମୁହଁ ଲଗେଇ,ଅଣୁବୀକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ର ଭିତରକୁ ପୁଅ-ଝିଅମାନେ ଅନାଇଲାବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରେମ ଯେ ଅବଶ୍ୟମ୍ଭାବୀ,ସେକଥା ଆମେମାନେ ସ୍ଥିର କରିସାରିଥିଲୁ ଓ ଲାବରେଟରି ଝରକା ବାହାରେ ଛିଡାହୋଇ ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ମାରୁଥିଲୁ। ରେବତୀ ପ୍ରାଣୀବିଜ୍ଞାନ ପଢୁଥିଲା ବୋଲି ଏହା ଭିତରେ ମୁଁ ଜାଣି ସାରିଥିଲି।"(୨୫) ରେବତୀର ନିଷ୍ଠା ତଥା ଶିକ୍ଷାପ୍ରତି ଥିବା ଏକାଗ୍ରତା ରବେତୀକୁ ଗାଁ ପାଖ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ କଲେଜରୁ ନେଇ ଆମେରିକାରେ ପି.ଏଚ୍.ଡି କରି ଫେରିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ କରିପାରିଲା ତେଣୁ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ସମେତ ଶିକ୍ଷାକ୍ଷେତ୍ରରେ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଏକାଗ୍ରତା ତଥା ଆଗ୍ରହ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ଦାୟୀ। କେବଳ 'ରେବତୀ' ନୁହେଁ

ଗାଳ୍ପିକ ପଣ୍ଡାଙ୍କର ରହିଛି 'ପୃଥିବୀର ହୃଦୟରେ ସମସ୍ତେ ଏକାକୀ' ଏବଂ 'ହାତଟିଏ' ନାମରେ ଆହୁରି ଦୁଇଟି ଆକର୍ଷଣୀୟ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପ ।

ଅତଏବ ପ୍ରାଥମିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟର କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଅନେକ ନୂତନତାକୁ ନେଇ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରିଛି । କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପରେ କେବଳ ପ୍ରେମ ନୁହେଁ ବନ୍ଧୁତା, ରାଜନୀତି, ନୈତିକତା, ଆଦର୍ଶବୋଧତା, ତ୍ୟାଗ,ଜାତୀୟ ସ୍ୱାର୍ଥ, ଦେଶସେବା ଇତ୍ୟାଦିର ଚିତ୍ର ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଥାଏ ଯାହାକି ଆମେ ପ୍ରାଥମିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ତାର ଜୀବନ୍ତ ନମୁନା ଦେଖିବାକୁ ପାଉ । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ କେତେକ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପରେ ସମ୍ଭାବନା,ପ୍ରଗତୀ ଏବଂ ମାନବିକତାର ଚିତ୍ର ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଏହି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ବିକଶିତ ରୂପ ଯଦିଓ ଦେଖାଯାଇଛି ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର କାଳଖଣ୍ଡରେ କିନ୍ତୁ ଏହାର ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ରୂପ ଦେଖାଯାଇଛି ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ ତୃତୀୟ ଦଶକରେ । ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ କୁହାଯାଇପାରେ ପ୍ରାଥମିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟର କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକାରାନ୍ତରେ ପରବର୍ତ୍ତି ସମୟରେ ଓଡ଼ିଆ କଥାକାର ମାନଙ୍କୁ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ନେଇ ଗଳ୍ପ ରଚନା କରିବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସୃଷ୍ଟିର ରହିଛି ଏକ ପ୍ରାଥମିକତା ଯେଉଁଥିରୁ ତାର ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରର ରୂପରେଖ କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ର ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ବିଚାର କରାଯାଇ ପାରେ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଖିଲେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପର ମଧ୍ୟ ରହିଛି ଏକ ପ୍ରାଥମିକତା ଯେଉଁଥିରୁ ପ୍ରାଥମିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟର କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ମିଳେ ।

କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଦିନମାନଙ୍କର ବହୁପ୍ରକାର ଆବେଗ ତଥା ପ୍ରତ୍ୟୟକୁ ବହନ କରିଥାଏ । ଏହାକୁ ଏକ ନୂତନ ଶିକ୍ଷ ରୀତି ଭାବେ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବା । ଜୀବନର ସ୍ମୃତି ବିଜଡ଼ିତ ଉର୍ବର ମୁହୂର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକୁ ବାନ୍ଧି ରଖିଥାଏ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ । କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ପଢୁଥିବା ସମସ୍ତ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ତାରୁଣ୍ୟର ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଦେଇ ଗତି କରିଥାନ୍ତି ସେ ସମୟରେ ଭାବ ହିଁ ଥାଏ ଭାଷା ଠାରୁ ଆହୁରି ଶକ୍ତିଶାଳୀ, ଶବ୍ଦଠାରୁ ନୀରବତାର ଭୂମିକା ସେ ସମୟରେ ବେଶି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଜୀବନର ଏହି ଆବେଗ ଗୁଡ଼ିକ ଅନେକ ଗଦ୍ୟସ୍ରଷ୍ଟାଙ୍କ ଲେଖନୀରେ ଗଳ୍ପାକାରରେ ଫୁଟି ଉଠିଛନ୍ତି । ଆମ ପ୍ରାଥମିକତାର ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ ଦେଖାହେଲା ଯେ ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ପୂର୍ବରୁ ଯେଉଁ କେତେଜଣ କଥାକାର କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଜୀବନ ତଥା କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ସ୍ମୃତି ଏବଂ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ଛାତ୍ର ଜୀବନରେ ଥିବା ପ୍ରଭାବ ଏବଂ ପରିଣତି ଇତ୍ୟାଦି ଘଟଣାମାନଙ୍କୁ ନେଇ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପ ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଗଳ୍ପଗୁଡିକ ହେଲା ଅଖିଳମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ 'ଚନ୍ଦ୍ରର ଅଭିଶାପ', ରାଜକିଶୋର ରାୟଙ୍କର 'ବ୍ୟାକ୍ ସିଟ୍', ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ ପଣ୍ଡାଙ୍କର 'କାମଃ କରୋତି ସର୍ବମ', ଚନ୍ଦ୍ରଭାନୁ ଶତପଥୀଙ୍କର 'ଅଧ୍ୟାପକ ବ୍ରହ୍ମଦର୍ଶନଙ୍କ କଲେଜ', ଶ୍ରଧାକର ସୁପକାରଙ୍କ 'ମସ୍ତିଷ୍କ ନର୍ଦ୍ଦମା' ଏବଂ 'ବାୟୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ', ଯଦୁନାଥ ଦାଶ ମହାପାତ୍ରଙ୍କର 'ଅଂଧ ଶାସନ',ଡକ୍ଟର ଗୁରୁପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତିଙ୍କର'ର୍‍ୟାଗିଙ୍ଗ୍' ଏବଂ 'ମୃତ୍ୟୁପଥର ଯାତ୍ରୀ', ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରାଙ୍କ 'ମଧ୍ୟାହ୍ନର ଛାଇ', କିଶୋରୀ ଚରଣଙ୍କର 'ଧରାଶାୟୀ', ସୁରେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତିଙ୍କର 'ଓଃ କାଲକାଟା', ଗୋପାଳ ଛୋଟରାୟଙ୍କର 'ମାଧବୀ', ଶାନ୍ତନୁ କୁମାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କର 'ମୁଖ୍ୟବକ୍ତା', ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାନ୍ତିଙ୍କ 'ନିଆଁ ଶେଯରେ ସ୍ୱପ୍ନ' ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ କରଙ୍କ 'ନାନ୍‌ସି' ଏବଂ 'ରୋମନ୍ଥନ', ଜଗଦୀଶ ମହାନ୍ତିଙ୍କ 'ଏ ଏକ ବିଷାଦ ଖେଳ', ସଦାନନ୍ଦ ତ୍ରିପାଠୀଙ୍କ 'ଏକାକୀ', ଶକୁନ୍ତଳା ପଣ୍ଡାଙ୍କର 'ପ୍ରଭାତର ପ୍ରତୀକ୍ଷାରେ' ଏବଂ 'ସଳିତା', କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ରଙ୍କର 'ଆର୍ଟି', ରଜନୀକାନ୍ତ ମହାନ୍ତିଙ୍କ 'ବହ୍ନି ପୁରୁଷ', କଇଳାଶ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ 'ପ୍ରିୟତମ ଶତ୍ରୁ' ଏବଂ 'ବିଷାଦର ମାନଚିତ୍ର', କବିତା ବାରିକଙ୍କ 'ସ୍ମୃତିର ସହର', ପ୍ରମୋଦ କୁମାରଙ୍କ 'ରକ୍ତ ଗୋଲାପ', ପବିତ୍ର ପାଣିଗ୍ରାହୀଙ୍କ 'ବୋର୍ ହେଇ ଯାଉଥିବା ସ୍ୱପ୍ନସମ୍ରାଟ ଦିନେ ଅନୁଭବ କଲେ ଯେ ସେ ତାଙ୍କ ବିଛଣା ଉପରେଫ୍ରିଜ୍ ହେଇଯାଇଛନ୍ତି' ଇତ୍ୟାଦି ।

ଉପସଂହାର:

ଏହିପରି ଭାବରେ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ପ୍ରତିଟି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପରେ ରହିଛି ସ୍ନେହ, ପ୍ରେମ, ଆବେଗ, ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ସମ୍ଭାବନା ଇତ୍ୟାଦିର ଭାବମୟ ସ୍ପନ୍ଦନ । ଯେହେତୁ ତାରୁଣ୍ୟର ସୁନେଲୀ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ସବୁ କଟିଥାଏ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ, ତେଣୁ ଯେତେବେଳେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌କୁ ମୁଖ୍ୟ ଉପଜୀବ୍ୟ କରି ଗାଳ୍ପିକ ଯେଉଁ ଗଳ୍ପ ରଚନା କରନ୍ତି ସେହି ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରେ ଆପଣାଛାଏଁ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ଘଟଣା, ଦୁର୍ଘଟଣା, କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଦିନର ତିକ୍ତ ମଧୁର ସ୍ମୃତି ମାନ ଉଦ୍‌ଭାସିତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ସୁତରାଂ ! କ୍ୟାମ୍ପସ୍ କେବଳ ଶିକ୍ଷାର କ୍ଷେତ୍ର ନୁହେଁ ବରଂ ଗୋଟେ ସଭ୍ୟତା ତଥା ସଂସ୍କୃତିର ବାହକ ମଧ୍ୟ । କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ନୂତନତାର ସନ୍ଧାନ ଦିଏ । କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ବ୍ୟକ୍ତି ଭିତରେ ଥିବା ବହୁମୁଖିନତା ଅର୍ଥାତ୍ ବିଭିନ୍ନ କଳାକୁ ବିକଶିତ କରିଥାଏ । ଯାହା ଫଳରେ ଏହି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଦିନଗୁଡ଼ିକ ତଥା କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ଅନୁଭୂତିମାନ ଖୁବ୍ ଅପାସୋରା ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ । କ୍ୟାମ୍ପସ୍ କୁ ନେଇ ରଚିତ ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ତେଣୁ ଯେତିକି ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ ସେତିକି ଜୀବନ୍ତ ଓ ବାସ୍ତବତାରେ ଛଳ ଛଳ ମଧ୍ୟ । ପ୍ରକୃତରେ ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପ ସାହିତ୍ୟରେ 'କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଗଳ୍ପ' ଏକ ନୂତନ ଆବିଷ୍କାର କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବ ନାହିଁ ।

ସହାୟକ ଗ୍ରନ୍ଥସୂଚୀ :

୦୧- 'ସାମ୍ନା'(୨୦୧୧),ଟାଇମ୍ପାସ୍ ପ୍ରକାଶନୀ,ପୃଷ୍ଠା-୨୨୨

୦୨- ପଟ୍ଟନାୟକ, ଅଖିଳମୋହନ,'ଝଡ଼ର ଈଗଲ ଓ ଧରଣୀର କୃଷ୍ଣସାର',ପୃଷ୍ଠା-୨୨୨

୦୩- ରାୟ, ରାଜକିଶୋର, 'ଦୁର୍ବଳ ଦେବାଳୟ', ବିନୋଦ ବିହାରୀ, କଟକ, ପ୍ରଥମପ୍ରକାଶ-୧୯୭୩, ପୃଷ୍ଠା-୧୩୫

୦୪- ପଣ୍ଡା,ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ,'ପ୍ରାନ୍ତ ଯମକ', ବିନୋଦ ବିହାରୀ, କଟକ, ପ୍ରଥମପ୍ରକାଶ-୧୯୯୫,ପୃଷ୍ଠା-୯୫

୦୫- ଶତପଥୀ, ଚନ୍ଦ୍ରଭାନୁ, 'କିଛି ହସ କିଛିଟା ବିଦ୍ରୁପ', ବିନୋଦବିହାରୀ, କଟକ,ପ୍ରକାଶକ-ଗ୍ରନ୍ଥମନ୍ଦିର, ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ-୧୯୯୦, ପୃଷ୍ଠା-୬୫

୦୬- ସୂପକାର, ଶ୍ରୀ ଶ୍ରଦ୍ଧାକର,'ସୂପ', ବିନୋଦବିହାରୀ, କଟକ, ପ୍ରକାଶକ-ଗ୍ରନ୍ଥମନ୍ଦିର, ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ:୧୯୮୩,ପୃଷ୍ଠା-୧୦୦

୦୭- ମହାପାତ୍ର,ଦାଶ, ଯଦୁନାଥ, 'ମୁଖଦର୍ପଣ', ବିନୋଦବିହାରୀ,କଟକ-୨,ପ୍ରକାଶକ-ବୁକ୍ସ ଏଣ୍ଡ ବୁକ୍ସ, ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ-୧୯୮୩, ପୃଷ୍ଠା-୯୯

୦୮- ମହାନ୍ତି,ଡକ୍ଟର,ଗୁରୁପ୍ରସାଦ,'ଏକାକୀ ଅଶ୍ୱାରୋହୀ',ବିନୋଦବିହାରୀ,କଟକ-୨,ପ୍ରକାଶକ-ଶ୍ରୀ ରାଧାଶ୍ୟାମ ମହାନ୍ତି, ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ-୧୯୮୮,ପୃଷ୍ଠା-୩

୦୯- ତ୍ରତ୍ୟବ-'ସାଲବେଗର ଅଶ୍ରୁ,ପୃଷ୍ଠା-୦୩

୧୦- ମହାନ୍ତି,ଜଗଦୀଶ,'ସୁନା ଇଲିଶି',ଭୁବନେଶ୍ୱର,ପ୍ରକାଶକ-ଓଡ଼ିଶା ଲେଖକ ସମବାୟ ସମିତି ଲିଃ, ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ-୨୦୦୨,ପଷ୍ଠା-୫୯

୧୧- ଦାସ, କିଶୋରୀଚରଣ, 'ନିଜସଂଜ', ବାଲୁବଜାର,କଟକ, ପ୍ରକାଶକ-ବିଦ୍ୟାପୁରୀ, ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ-୧୯୯୨, ପୃଷ୍ଠା-୧୯

୧୨- ମହାନ୍ତି,ସୁରେନ୍ଦ୍ର, 'ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗଳ୍ପ', ଭୁବନେଶ୍ୱର-୯, ପ୍ରକାଶକ-ଚତୁରଙ୍ଗ ପ୍ରକାଶନୀ, ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶନୀ-୧୯୯୩, ପୃଷ୍ଠା-୧୪୫

୧୩- ଛୋଟରାୟ, ଗୋପାଳ, 'ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଳ୍ପ', ବିନୋଦ ବିହାରୀ, କଟକ, ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ-୧୯୯୩,ପୃଷ୍ଠା-୮୧

୧୪- ମହାନ୍ତି,ପ୍ରଶାନ୍ତ, 'ଆଷାଢ଼ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଳ୍ପ', ବିନୋଦବିହାରୀ, କଟକ-୨, ପ୍ରକାଶକ-ଓଡ଼ିଶା ବୁକ୍ ଷ୍ଟୋର,ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ-୧୯୯୬, ପୃଷ୍ଠା-୧୧୧

୧୫- ତ୍ରିପାଠୀ, ସଦାନନ୍ଦ,'ଯେଝା ବାଟରେ ଯିଏ', ବାଙ୍କାବଜାର, କଟକ, ପ୍ରକାଶକ-ଅଗ୍ରଦୂତ, ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ-୧୯୯୪,ପୃଷ୍ଠା-୦୩

୧୬- ପଣ୍ଡା, ଶକୁନ୍ତଳା, 'ଅଂଧକାରର ରଙ୍ଗ', ସହିଦ୍‌ନଗର, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ପ୍ରକାଶକ-ସୁଚରିତା ପବ୍ଲିକେଶନ, ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ-୧୯୮୭,ପୃଷ୍ଠା-୨୪

୧୭- ତ୍ରତ୍ୟବ, ପୃଷ୍ଠା-୩୦

୧୮- ତ୍ରତ୍ୟବ

୧୯- ତ୍ରତ୍ୟବ, ପୃଷ୍ଠା-୮୦

୨୦- ବିଶ୍ୱାଳ, ଗଙ୍ଗାଧର (ସଂପାଦନା), 'କ୍ୟାମ୍ପସ୍', ବରମୁଣ୍ଡା, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ପ୍ରକାଶକ-ଟାଇମ୍‌ପାସ୍, ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ-୨୦୧୦, ପୃଷ୍ଠା-୧୮

୨୧- ପଟ୍ଟନାୟକ, କଇଳାଶ, 'ଦକ୍ଷିଣ ପବନ', ବିନୋଦବିହାରୀ, କଟକ, ପ୍ରକାଶକ-ଫ୍ରେଣ୍ଡର୍ସ ପବ୍ଲିଶର୍ସ, ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ-୧୯୮୬, ପଷ୍ଠା-୯୭

୨୨- ନବରବି, ୧୮୮୨, ଜାନୁଆରି ସଂଖ୍ୟା

୨୩- ମହାପାତ୍ର, ପ୍ରମୋଦ କୁମାର, 'ମଣିଷ ଶିକାର', ବିନୋଦ ବିହାରୀ, କଟକ, ପ୍ରକାଶକ-ଓଡ଼ିଶା ବୁକ୍‌ଷ୍ଟୋର, ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ-୧୯୯୮, ପୃଷ୍ଠା-୧୦୪

୨୪- ତ୍ରତ୍ୟବ, ପୃଷ୍ଠା-୧୦୬

୨୫- ପଣ୍ଡା, ହୃଷୀକେଶ, 'ଗଳ୍ପସମଗ୍ର', ପ୍ରକାଶକ-ବିନୋଦବିହାରୀ, କଟକ, ପ୍ରଥମପ୍ରକାଶ-୨୦୦୮, ପଷ୍ଠା-୧୮୯ ।

❖ ❖ ❖